

GLASILO
DELOVNIH
LJUDI
OZD GIP GRADIS

GRADISOV VESTNIK

Leto XXIV

Ljubljana, maj 1982

stev. 289

Maj — mesec mladosti

Mesec maj je najlepši mesec, poln cvetja in porajajočega življenja. Mladost je najlepše obdobje človekovega življenja in zato ne more biti naključje, da mladi prav maja praznujemo svoj praznik. V počastitev tega dne so potekale številne prireditve, v le-teh pa smo sodelovali tudi mladinci Gradisa: čistili smo naše okolje, nosili štafeto mladosti, urejali spomenike revolucije (na sliki urejanje spomenika Ob žici okupirane Ljubljane) in bili aktivni na vseh drugih področjih. Vendar to še ni dovolj.

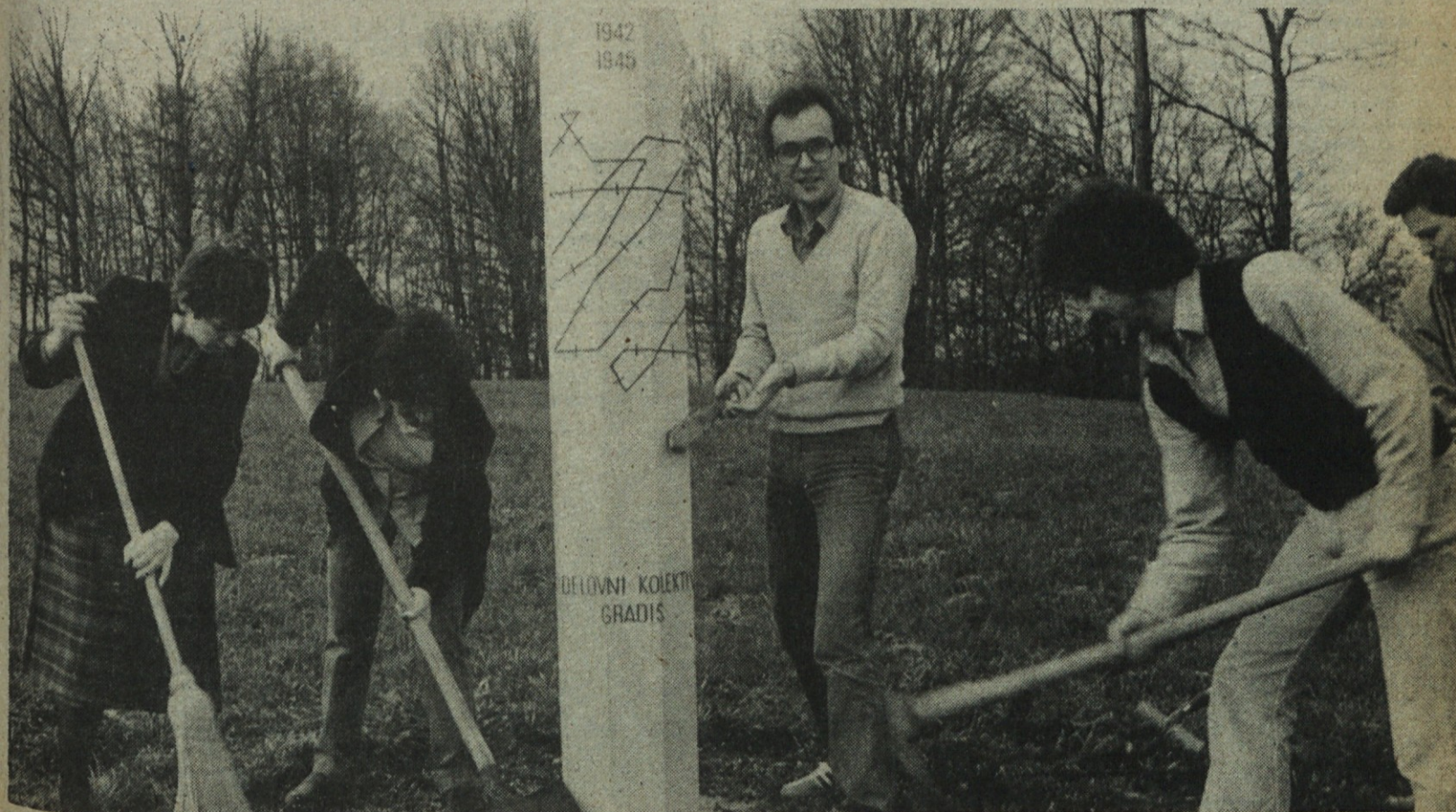
Naloge in programi, ki smo si jih zadali, zahtevajo od nas kar največjo

angažiranost, če hočemo uspešno nadaljevati svetle pridobitve naše revolucije. Mladi moramo biti prvi v bojnih vrstah za stabilizacijo gospodarstva in razvoj samoupravljanja. Zato je pródor mlade generacije na politično, samoupravno in gospodarsko prizorišče nujen v luči aktivne udeležbe mladih pri reševanju revolucionarnih nalog družbenega razvoja in v procesih ustvarjanja pogojev in možnosti za enakopravno sožitje med delovnimi ljudmi, v bratstvu in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, v samoupravnem opredeljevanju naših skupnih ciljev, strpnem spoznavanju

skupnih interesov in potreb, demokratičnem oblikovanju skupnih samoupravnih odločitev itd.

Mesec maj je tudi mesec, ko so nam srca zastala od neizmerne bolečine in žalosti, saj nam je smrt za vselej ugrabila človeka, ki smo ga imeli neizmerno radi, ugrabila nam je tovariša Tita. Tako mladina Gradisa kot tudi mladina cele Jugoslavije zato iz srca izrekamo besede: *Tovariš Tito, vedno boš z nami, saj ti in tvoje delo ne moreta umreti. Dokazali ti bomo, da nisi zaman govoril: »Narodu, ki ima tako mladino, se ni treba bati prihodnosti.«*

Cveto Pavlin

Urejanje spomenika Ob žici okupirane Ljubljane, za katerega skrbi naša delovna organizacija

Sklepi prve seje delavskega sveta delovne organizacije

Prva redna seja delavskega sveta delovne organizacije GIP Gradis je bila 8. aprila letos. Vodil jo je novoizvoljeni predsednik delavskega sveta tov. Vekoslav Pečnik, prisostvovali pa so ji delegati, izvoljeni na marčevskih volitvah.

Novi delegati, Delavskega sveta Gradisa

Na podlagi izida volitev, ki so bile 11. marca ter poročila volilne komisije delovne organizacije, so delegati potrdili dveletni mandat naslednjim članom delavskega sveta delovne organizacije: GE Celje — Franjo Gjerkeš, Rudi Krajnc, Jože Malgaj, Karolina Vodopivec in Franc Zupančič; GE Gradnje Ptuj — Anton Habjanič in Emil Korenjak; GE Jesenice — Jože Bertonec, Valentin Plemelj, Alojz Skol, Štefan Žemva in Stane Beguš; GE Koper — Jože Geržina in Vlado Melon; GE Ljubljana — Janko Miklavžin, Alojz Kepic, Janez Bukovec, Jože Narandža in Mladen Vrhovec; GE Ljubljana okolica — Vinko Ivvas, Remzo Jusič, Vekoslav Pečnik in Nenad Maksimović; GE Maribor — Črtomir Božič, Stjepan Bukovec, Franc Čontala, Ferdo Habjanič, Armando Hreščak, Ančka Kavčič, Svetozar Mujović in Alojz Zorec; GE Nizke gradnje Maribor — Franc Balič, Silva Černešek, Leon Happe, Ivo Krštinc in Slobodan Paripović; GE Ravne na Koroškem — Filip Havle, Stanko Kostanjevec, Josip Matotek in Bora Stamenković; Kovinski obrati Ljubljana — Peter Curk in Janez Čilenšek; Kovinski obrati Maribor — Franjo Borak in Dragoljub Branković; Lesno industrijski obrat Škofja Loka — Irena Mlakar in Franc Cegnar; Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana — Rudi Kraker in Jože Markač; Strojno prometni obrat Ljubljana — Vincenc Gartner, Bojan Kovačič, Ludvik Šiftar in Miroslav Ogrizek; Železokrivnica Ljubljana — Mira Božovič in Ilija Filipovič; Biro za projektiranje Ljubljana — Tomaž Martelanc; Biro za projektiranje Maribor — Franc Pukšič; Delovna skupnost skupne službe Ljubljana — Janko Štok; Delovna skupnost Interna banka Ljubljana — Lidija Poljšak.

Tozd Inženiring bo izvedel volitve naknadno.

Delegati delavskega sveta so potrdili dveletni mandat novo izvoljenih delegatov v odbor samoupravne delavske kontrole Gradisa: Erika Kosi — Celje, Rudolf Zelko — Ptuj, Martjan Gok — Jesenice, Sonja Seljan — Koper, Damjan Klemenčič — Ljubljana, Jože Grebenc — Ljubljana okolica, Mihael Škerlak — Maribor, Martin Golob — NG Maribor, Karel Lang — Ravne na Koroškem, Jože Karun — KO Ljubljana, Franc Bratuša — KO Maribor, Pavlina Nartnik — LIO Šk. Loka, Marko Primožič — OGPLjubljana, Jože Hudolin — SPO Ljubljana, Slobodan Gavrič — Železokrivnica Ljubljana, Drago Elihan — Biro Ljubljana, Stanislav Goznik — Biro Maribor, Karel Banfi — DSSS, Alojz Remec — Interna banka in Slavko Šarič — Delovna skupnost Uprava šamskih domov Ljubljana.

Delegata za odbor samoupravne delavske kontrole bodo delavci tozda Inženiring volili naknadno.

Na listo arbitrov s štiriletnim mandatom so bili izvoljeni naslednji arbitri: Zinka Tušek — Celje, Ljubomir Kamp — Ptuj, Franc Pogačar — Jesenice, Jože Andrejašič — Koper, Edo Stare — Ljubljana, Marija Kukovica — Ljubljana okolica, Oton Roškar — Maribor, Ivan Čiringer — NG Maribor, Janez Hercog — Ravne na Koroškem, Slavko Valentič — KO Ljubljana, Ludvik Černivec — KO Maribor, Franc Kumer — LIO Škofja Loka, Rafko Kokalj — OGP Ljubljana, Božo Mihič — SPO Ljubljana, Dominik Prosen — Železokrivnica Ljubljana, Ivo Jeršan — Biro Ljubljana, Franc Cafnik — Biro Maribor, Vinko Kolet — DSSS in Franc Žibert — Interna banka.

Tozd Inženiring bo volitve arbitra za listo arbitrov izvedel naknadno.

V skladu z 2. odstavkom 103. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo GIP Gradis je delavski svet delovne organizacije na listo arbitrov izvolil še tri arbitre: Janeza Raušla, Avgusta Skrinjarja in Vinka Damjana.

Za predsednika arbitraže je delavski svet delovne organizacije imenoval za dobo dveh let Milko Marc-Kloboves, za prvega namestnika Mirana Blaho, za drugega namestnika Janeza Riglerja in za tajnika Janka Tratnika.

Na podlagi volitev je bil izvoljen za predsednika delavskega sveta delovne organizacije Vekoslav Pečnik, iz tozda GE Ljubljana okolica za njegovega namestnika pa Bora Stamenkoviča iz tozda GE Ravne na Koroškem.

Delavski svet je imenoval tudi komisijo, ki mora do naslednje seje delavskega sveta delovne organizacije pripraviti predloge kandidatov za vsak posamezni izvršilni organ delavskega sveta. Imenovana je komisija v naslednjem sestavu: Anton Zaletelj kot predsednik, Franc Kositer, Marina Završček, Alojz Cepuš in Dušan Zvodnik kot člani ter Martina Pošebal kot tajnica.

Samoupravni sporazumi

1. Ugotovitev veljavnosti sklenitve Samoupravnega sporazuma o združevanju deviz v zunanjetgovinskem prometu se preloži na naslednjo sejo, ker tozd GE Celje še ni posredoval sklepa o sprejemu tega samoupravnega sporazuma;

2. Ugotovi se, da so spremembe in dopolnitve Aneksa k Samoupravnemu sporazumu o združevanju stalnih sredstev sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik v obdobju 1981—1985 sklenjene;?

3. Ugotovi se, da je Aneks k Samoupravnemu sporazumu o združitvi v poslovno skupnost INGRA za združevanje sredstev v letu 1981 v višini 163.800 dinarjev v devizah sklenjen, ker so ga sprejeli delavski sveti vseh tozdov;

4. Delavski svet delovne organizacije ugotavlja, da sta samoupravna splošna akta o vključitvi v izvajanje projekta v srednjeročnem obdobju 1981—1985 in sicer Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za izvedbo projekta raziskovalne naloge »Tozd in uspešno gospodarjenje« ter Srednjeročni plan dela na projektu v obdobju 1981—1985 sklenjena, ker so jih sprejeli delavski sveti vseh tozdov. Za delegata v Projektni svet »TOZD in uspešno go-

spodarjenje« pri Gospodarski zbornici Slovenije je bil imenovan tov. Vinko Kolet. V okviru projekta prijavlja Gradis dve nalogi: 1. Skupno investiranje na podlagi skupnega dohodka za Kamnolom Predole, 2. Izdelava sistema razdeljevanja izvajanja in kontrole skupnih nalog z vnaprej opredeljenimi rezultati.

5. Delavski svet delovne organizacije daje v obravnavo predlog Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih o stanovanjski gradnji;

6. Razpiše se referendum za sprejem predloga sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o razporejanju delavcev, njihovih pravicah in obveznostih ter njihovem nagrajevanju v delovni enoti v Iraku;

7. Začne se postopek sprejemanja spremembe 20. člena Samoupravnega sporazuma o uporabi sredstev skupne porabe;

8. Delavski svet delovne organizacije določi kot predlog osnutek gospodarskega načrta za leto 1982 — Počitniški domovi in istočasno na osnovi predloga odbora za standard in rekreacijo odobri sredstva za gradnjo greznice v počitniškem domu Biograd na moru v višini 946.546 dinarjev, s tem, da se polovica tega zneska nakaže takoj »Komunalcu« iz Biograda, da bi bila dela na greznici končana do začetka sezone.

9. Delavski svet delovne organizacije daje osnutek gospodarskega načrta GN 82 delovne organizacije v razpravo vsem tozdom in delovnim skupnostim;

10. Delovna organizacija Gradis pristopa k Samoupravnemu sporazumu o skupnem nastopu na tržišču v Nigeriji v besedilu, ki ga je predložila Gospodarska zbornica Jugoslavije — Sekcija za Nigerijo.

Kdaj tozd Inženiring?

V zvezi z ustanovitvijo tozda Inženiring je bil sprejet sklep, da se za vodenje in pripravo del v zvezi s poslovanjem in konstituiranjem tozda Inženiring začne pooblasti Andreja Rogaća, za njegovega pomočnika pa Borisa Pečenka in Janeza Kuštrina.

C. P.

Otvoritev mostu v Amari — Irak

Končno je prišel svečani trenutek, ko je guverner dežele Messan ob prisotnosti vojaških in civilnih predstavnikov mesta Amara otvoril prvi objekt, ki ga je GRADIS zgradil v Iraku. Most v Amari lahko poimenujemo tudi severozahodna amarska obvoznica in je neprecenljivega pomena ne le za prebivalce Amare, ki so otvoritev komaj čakali, temveč za ves promet v jugovzhodnem delu prijateljskega Iraka. Prav tako je velikega pomena za Gradis, saj smo si v težkih okoliščinah s kvalitetnim delom pridobili zvrhan koš zaupanja pri investitorju.

Na sliki so poleg predstavnikov GIP GRADIS še nadzorni inženir J. T. Shihan, načelnik gradbenega oddelka občine Amara, naš iraški sodelavec Khatto in vodja prometne policije Saleh, torej iraški tovariši, ki so pripomogli k uspešnemu zaključku objekta.

Zadovoljni obrazi ob svečanem dogodku

Začetni rezultati so zadovoljivi — vendar ne za vse TOZD

Zadnji dnevi v aprilu so bili zelo razgibani. Bližali so se prvomajski prazniki in v vseh tozdih in delovnih skupnostih v Gradisu smo obravnavali rezultate dela v prvih treh mesecih letošnjega leta. Večina delavcev je tako seznanjena z rezultati svojega dela in dela svojih sodelavcev, brez dvoma pa nas zanimajo tudi rezultati, ki smo jih v Gradisu dosegli vsi skupaj. Na kratko lahko povemo takole: **z uspehom smo lahko še kar zadovoljni, obseg del pa je preskromen.**

Obseg dela in zaposleni delavci

V prvih treh mesecih nas je bilo zaposlenih v domovini 6.763, skupaj pa smo opravili 3.533.000 delovnih ur. Efektivnih ur je bilo 3.023.000, to je 86 % vseh. Povprečno je zaposleni delavec letos opravil 149 efektivnih ur na mesec (vključno s 5 nadurami). Lani je zaposleni delavec povprečno opravil na mesec 144 efektivnih ur (od tega 6 nadur). Število zaposlenih delavcev se je zmanjšalo za 5 %, število efektivnih ur pa za 2 %, kar pomeni, da smo letos več delali. Število naših delavcev, ki so zaposleni v tuj-

ni, se je povečalo od 522 na 596, to je za 14 %.

Obseg del, izražen z vrednostjo proizvodnje, je milijarda in 901 milijon dinarjev. V primerjavi z enakim obdobjem lani je nominalno večji za 14 %, z upoštevanjem porasta cen za 26 %, pa se je realno zmanjšal za 9 %. Obrtniška dela so se povečala za 18 % in gradbene storitve drugih za 33 %, tako da je vrednost naše lastne proizvodnje večja za 12 %. Izpolnili smo 20 % planirane vrednosti.

Produktivnost, merjena z vrednostjo lastne proizvodnje na efektivno uro, je 455 dinarjev. Nominalno se je povečala za 14 %, realno pa je manjša za 9 %. Za planirano vrednostjo zaostaja za 22 %.

Uspeh dela doseženi dohodek

Celotni prihodek Gradisa je 1956 milijonov dinarjev. Povečal se je za 25 % in dosega 20 % planirane vrednosti za leto 1982.

Materialni stroški kažejo nekaj večji indeks porasta, zato je posledica tega nekoliko manjše povečanje dohodka. Pogledimo nekatere pomembnejše sestavine celotnega prihodka in dohodka (v milijonih dinarjev):

Sestavina	Indeks					
	I—III/81	% GN 1982	% I—III/82	% I—III/81	GN	
Celotni prihodek	1.566	100	10.023	100	1956	125 20
Materialni stroški	954	61	6.772	68	1226	63 18
Amortizacija	37	2	353	3	73	4 200 21
Dohodek	574	37	2.897	29	656	33 114 23
Obveznosti	154	10	835	8	193	10 126 23
Čisti dohodek	420	27	2.062	21	463	23 110 22

Amortizacija se je podvojila zaradi spremenjenih amortizacijskih stopenj in visoke revalorizacije. Dosegli smo 656 milijonov dinarjev dohodka. V primerjavi z lanskim obdobjem se je povečala za 14 % in dosega 23 % planirane vred-

nosti. Za obveznosti smo dali 193 milijonov din. Povečale so se za 26 %, torej bolj, kot se je povečal dohodek. Po odbitku obveznosti nam ostane čisti dohodek v višini 463 milijonov dinarjev. Čisti dohodek smo začasno razporedili takole:

Sestavina	Indeks		
	I—III/81	GN 1982	I—III/82
Čisti dohodek	100,0	100,0	100,0
Osebnih dohodek	53,7	65,4	59,3
Stan. izgradnja	3,5	3,6	3,9
Skupna poraba	8,3	6,5	7,1
Poslovni sklad	31,2	21,0	26,5
Rezervni sklad	3,3	3,5	3,2

Za osebne dohodke smo razporedili 59 % čistega dohodka oziroma 274 milijonov dinarjev. Povečali so se za 21 %. Razporedili smo jih v skladu z določili naših samoupravnih splošnih aktov. Višina osebnih dohodkov je odvisna od uspeha, to je od dohodka na pogojno uro in donosnosti dohodka. Uspeh, to je dohodek na pogojno uro, je sorazmerno ugoden, donosnost pa se je v primerjavi z lanskim obdobjem tudi nekoliko izboljšala. Donosnost dohodka je odvisna od doseženega dohodka in povprečno upo-

rabljenih poslovnih sredstev. V minulem obdobju se je dohodek povečal bolj, kot so se povečala povprečno uporabljena poslovna sredstva. Glede na ugoden uspeh in izboljšanje donosnosti bi trenutno lahko v marsikateri temeljni organizaciji namenili za osebne dohodke nekaj več, seveda pod pogojem, da se v prihodnjih mesecih uspeh ne bo poslabšal.

Za prvo trimesečje znašajo neto osebni dohodki na mesec 11.294 din.

Povečali so se za 29 %. Pri porastu cen življenjskih stroškov za 27 % so se realni OD na mesec povečali za dober odstotek. Več o osebnih dohodkih je razvidno iz analize osebnih dohodkov, ki jo imajo vsi organizatorji dela. Za stanovanjsko gradnjo smo začasno namenili 18 milijonov din, kar je za 23 % več kot lansko leto in že 24 % planirane vrednosti. V sklad skupne porabe (za regres in druge namene) smo začasno razporedili 33 milijonov dinarjev. To je za 6 % manj kot lani. V poslovni sklad smo namenili 122 milijonov dinarjev, kar je 27 % čistega dohodka. Ta odstotek je celo večji, kot smo načrtovali za leto 1982. V primerjavi z lanskim obdobjem pa smo v poslovni sklad razporedili za 7 % manj sredstev. Vzrok za to je poslovanje dveh temeljnih organizacij, ki nista dosegli zadovoljivih rezultatov. TOZD SPO ima

izgubo zaradi nezadostnega dohodka, TOZD OGP pa je negativna (po 46. členu samoupravnega sporazuma o združitvi v DO GRADIS). Obe enoti sta sprejeli naloge za odstranitev vzrokov motenj, ki so nastale v poslovanju. Del, ki ga izločamo za rezervni sklad, je določen s predpisom. Za rezervni sklad smo namenili 15 milijonov dinarjev.

Naša akumulacija (poslovni in rezervni sklad ter pospešena amortizacija) znaša 146 milijonov dinarjev. V letošnjem letu je pospešena amortizacija le 8,5 lani pa je znašala 13 milijonov dinarjev. Takšno znižanje je posledica izjemnega povečanja minimalne amortizacije.

Celotna amortizacija znaša 82 milijonov dinarjev in se je v primerjavi z lanskim obdobjem povečala za 64 %.

Kazalniki

Kazalniki	Indeks					
	I—III/81	GN 1982	I—III/82	I—III/82	I—III/81	Gn 82
1. Produktivnost	398	586	455	114	78	
2. Ekonomičnost	1,58	1,41	1,50	95	106	
3. Donosnost	0,37	0,42	0,39	105	93	
4. Dohodek/pog. uro	78,62	94,49	89,23	113	94	
5. OD/pog. uro	30,92	44,00	37,28	121	85	
6. Akumulacija v popr. upor. sred.	0,13	0,13	0,13	100	100	

Prvi kazalnik—produktivnost, smo že omenili. Realno se je nekoliko poslabšala.

Ekonomičnost (odnos med celotnim prihodkom in porabljenimi sredstvi) se je prav tako poslabšala v primerjavi z lanskim obdobjem, presega pa planirano vrednost.

Donosnost se je z ozirom na lanski re-

zultat izboljšala, ne dosega pa planirane vrednosti. Naš najpomembnejši kazalnik, dohodek na pogojno uro, je 89,23 din. Povečal se je za 13 % in za 6 % zaostaja za planiranim. Osebnih dohodki na pogojno uro so se povečali bolj kot dohodek — za 21 %, za planiranimi pa zaostajajo za 15 %. Kazalnik akumulativnosti je ostal nespremenjen.

Zora Vehovec

Dolgoletnemu direktorju splošne službe GIP Gradis Rajku Zupančiču je na seji delavskega sveta delovne organizacije glavni direktor Gradisa Saša Skulj izročil sliko v trajen spomin za ves trud, ki ga je vložil v razvoj Gradisa, predvsem samoupravljanja v Gradisu

Seminar v Titovem Velenju

Najprej zagotoviti spremembe v naši miselnosti

V PETEK POPOLDNE IN SOBOTO DOPOLDNE SE JE V TITOVEM VELENJU ZBRALO 70 GRADISOVIH POSLOVODNIH IN STROKOVNIH DELAVCEV Z ŽELJO, DA SKUPNO REŠIJO VRSTO ZAPLETENIH GOSPODARSKIH VPRAŠANJ, KI SE TIČEJO ORGANIZACIJE DELA, SAMOUPRAVLJANJA, PLANIRANJA, DOLOČEVANJA IN INTEGRIRANJA, SKRATKA, POZNAVANJA VSEH POMEMBNIH FAKTORJEV, KI LAHKO PODPIRAJO ALI ZAVIRAJO AKTIVNOST IN USPEŠNOST NAŠEGA DELA. TO JE BILO V ČASU IX. KONGRESA ZKS, ZATO SO BILA TUDI IZHORIŠČA ZA RAZPRAVO VEZANA NA MISLI TEGA KONGRESA, TER PREPOJENA S PREPRIČANJEM UDELEŽENCEV, DA SMO SAMI SPOSOBNI PREBRODITI VSA OBJEKTIVNA NASPROTJA, SKOZI KATERA SE PREBIIJA NAŠA SOCIALISTIČNA SAMOUPRAVNA DRUŽBA. VOLJE, ZNANJA IN POGUMA NAM PRI TEM NE MANJKA.

Vsi govorniki, ki so podali uvode k posameznim temam razprav (Stane Uhan, Saša Skulj, Zora Vehovec, Albert Praprotnik, Ervin Schwarzbartl, Francišek Kosec, Vinko Kolet) in razpravljalci (Rajko Purnat, Slavko Pečnik, Šte-

V tozkih, kjer delavci že odločajo o celotnem dohodku na vseh ravneh in o vseh namenih združevanja; ni težko najti idej in sredstev za skupne cilje in naloge, saj tam le na ta način vidijo napredek svojega tozda in Gradisa kot celote.

viti dokončno organizacijsko obliko delovanja Inženiringa. Kako in v kolikšni meri smo pripravljeni pri tem sodelovati, je odvisno od nas samih. Nadaljnji razvoj bo dal naši organizaciji novo razsežnost in odgovornost. To odgovornost pa moramo vsi prevzeti v celoti.

Veliko se je govorilo o elementih poslovne politike Gradisa v letu 1982. Angažiranost, izredno ostra konkurenca, vedno večje zahteve po kreditiranju, cena na ključ in v končni fazi prodor na tuja tržišča zahtevajo okrepitev skupne komercialne politike. Medtem ko je potrebno za naloge iz planskih dokumentov in dela strokovnih služb zadolžiti posameznike tako, da skoraj vsak odloča in odgovarja za svoje delo, moramo istocasno vse individualne naloge združevati v skupne naloge in cilje, te pa v dolgoročne cilje Gradisa. Pri tem je pomembno, da je učinkovitost tesno povezana z distribucijo moči, kajti čim več vpliva ima vsak posameznik pri akcijah, tembolj je učinkovit. Seveda morajo biti vsi cilji združeni v isto smer, ohraniti pa moramo avtoriteto delavskega sveta in poslovodnih delavcev, kar po drugi strani pomeni tudi dosledno izvajanje sprejetih sklepov.

Z ozirom na zmanjševanje števila investicij se bo manjšal tudi naš prihodek, zato bomo morali zadovoljiv dohodek iskati le v zniževanju stroškov. Sprejeti akcijski programi stabilizacije zahtevajo zmanjšanje materialnih, pa tudi drugih stroškov, zaostritev delovne discipline in splošen dvig produktivnosti dela.

Tov. Purnat je govoril o uvožno-izvozni politiki, v katero je potrebno bolj vključiti tudi Kovinske obrate. Predlagal je, da se obrtniška dela ne oddajajo tujim partnerjem. Vsi skupaj pa se moramo boriti, da rast proizvodnje ne bo stagnirala.

Veliko se je govorilo tudi o nagrajevanju oziroma spremljanju rezultatov dela. Že sprejete samoupravne akte o delitvi dohodka bo potrebno dosledno izvajati, za kar so odgovorni DPO in poslovodni delavci. Obravnavan je bil tudi celjski primer organizacije dela in delitve osebnih dohodkov, katerega vsebina je bila ugodno sprejeta.

Ob zaključku so navzoči izpolnili anketni vprašalnik ter na vprašanje »kaj predlagate za izboljšanje našega dela«, odgovorili takole (navajam le nekaj bistvenih odgovorov):

— precizno opredeliti delovne naloge in odgovornost delavcev na vseh nivojih

— urediti dohodkovne odnose ter doseči večje sodelovanje in enotnost med DSSS in TOZD

— dosledno izvajati samoupravne sporazume in sklepe ter bolje pripraviti predloge za odločanja

— enakopravno obravnavati vse strokovne službe, kritično oceniti njihovo delo, potrebno je končati z neumestnimi pripombami na račun delovne skupnosti

— več timskega dela, boljša informiranost ter več delovnega tovarništva.

Seminar je v glavnem uspel, le kraj seminarja ni bil najbolj primeren.

Lojze Cepuš

Gradis je pristopil k Samoupravnemu sporazumu o skupnem nastopu na tržišču v Nigeriji. Več o nastopu v Nigeriji so se predstavniki Nigerijskega gradbeništva dr. Edet J. Amanom, ki je bil na obisku v Gradisu

fan Mesarič, Lojze Cepuš, Andrej Rogač, Joško Repše, Franc Gačnik, Jože Zajc, Cilka Krivec, Angela Kavčič, Tone Pogačar, Ivan Ciringer, Hermina Černivec, Milka Kloboves, Stanislav Fidler in drugi), so govorili o stanju in položaju Gradisa v današnjih zaostrenih pogojih gospodarjenja ter nakazovali potrebo po večji pripravljenosti za usklajevanje pri skupnih akcijah, ki postajajo vse bolj značilne za nadaljnji obstoj in napredek Gradisa. Celo tisti, ki se do nedavnega niso dosti menili za skupne cilje, za akcije združevanja dela ter sredstev in podobno, so že nekaj časa brez moči pred resničnostjo. Spoznanje, da ne moremo živeti drugače kot skupaj, počasi, vendar vztrajno prodira v miselnost naših delavcev.

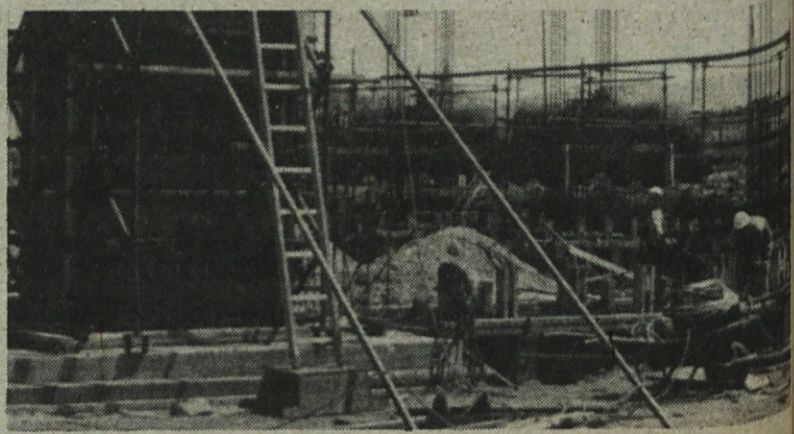
V teh tozkih tudi lažje premagujejo številna protislovja, ki se dnevno pojavljajo pri delu. Težji pogoji pridobivanja dela zahtevajo ostrejšo poslovno politiko, večje uveljavljanje lastne tehnologije in krepitev dohodkovnih odnosov v Gradisu. Še aktivnejše vključevanje interne banke v komercialne posle in dobra organiziranost Gradisa bosta poslovne uspehe še povečala. Veliko pričakujemo od ustanovitve Inženiringa, ki ga moramo v fazi nastajanja v celoti podpreti.

»Kauri so vprašanje št. 1.« je v razpravi dejal »mandatar« za organizacijo tozda Inženiring. ing. Rogač. Uskladiti in prečistiti je potrebno še številne ideje in predloge tozdov ter skupno oceniti in pripra-

Gradimo v Cinkarni Celje

Vrsto let že gradijo delavci našega celjskega tozda objekte v Cinkarni Celje. S kvalitetnim delom so si pridobili zaupanje investitorjev, zato so jim gradbišče v cinkarni tudi tokrat zaupali. Glavni delovodja na gradbišču, tovarniš Anton Petrovič, je prav na tem gradbišču uporabil številne koristne predloge, s katerimi se lahko gradi hitreje in ceneje, pa vednar varno in kakovostno.

Zlatko Otomančič

Gradbišče za Cinkarno Celje

Izobraževanje — draga, uspešna in koristna investicija

Izobraževanje je nadyse pomembna gospodarska investicija. Zato vsak dober gospodar, zlasti tisti, ki misli na jutrišnji dan, vzporedno z investicijami v proizvodna sredstva investira tudi v kadre. Podobno je z elektriko. Tovarne in porabniki je potrebujejo vedno več, ker pač na vseh področjih nismo pravočasno mislili na perspektivni razvoj. Tako je tudi s kadri, s štipendiranjem, z izobraževanjem. Fond dobrih kadrov je vedno manj deljv in ga moramo nujno povečati.

Napačno bi bilo misliti, da dosežaj na tem področju nismo ničesar napravili. Celo nasprotno, velika sredstva smo vložili v izobraževanje v primerjavi s tistimi delovnimi organizacijami, ki kupujejo strokovne

šoli stane letno 50.840 din, na srednji šoli 32.760 din, šolanje delovodij pa 194.400 din (stroški šolanja, osebni dohodki, dodatki).

V letu 1981 smo imeli skupno 609 učencev iz prejšnjega sistema izobraževanja ter 96 učencev usmerjenega izobraževanja. Šolanje učenca v usmerjenem izobraževanju stane letno 96.120 din, če stanuje v Gradisovih domovih, ter 34.920 din, če stanuje pri starših.

Mnogo pozornosti smo posvetili izobraževanju pripravnikov. Nagrade pripravnikom znašajo letno: pripravnik s končano visoko šolo din 180.000.

preparnik s končano višjo šolo din 150.000

delavcev širokega in ozkega profila.

Pomembna postavka je tudi študij ob delu; v zadnjih treh letih je uspešno končalo šolanje 75 kandidatov, trenutno pa študira ob delu 121 delavcev. Raznih drugih oblik funkcionalnega izobraževanja se je udeležilo 2.182 delavcev, družbeno političnega izobraževanja pa 296 delavcev. Izredna pozornost je bila posvečena izobraževanju iz področja varstva pri delu. Vsako leto opravi izpit — preizkus znanja iz varstva pri delu — okrog 3800 delavcev.

Rezultati, pa tudi sredstva, ki smo jih v teh letih vložili v izobraževanje, niso majhni. Zato bomo z vsemi oblikami izobraževanja nadaljevali, tako, da bomo posebno pozornost v prihodnje posvetili izobraževanju višjih strokovnih kadrov. Vsako omejevanje sredstev za izobraževanje bi imeli v bližnji prihodnosti neprijetne posledice. Kadri v Gradisu, zlasti kvalificirani in visoko strokovni delavci, so še vedno glavno vprašanje, ki ga bomo lahko rešili le z izobraževanjem in lastno vzgojo.

Lojze Cepuš

Druga problemska konferenca OO ZK Gradisa

Bolje vrednotiti proizvodno delo

Druga problemska konferenca OO Zveze Komunistov Gradisa je bila skoraj v celoti posvečena problematiki nagrajevanja po delu, posebej poudarek pa je bil na boljšem vrednotenju proizvodnega dela. To izhaja tudi iz sklepov 9. kongresa Zveze komunistov Slovenije, zato je bilo na konferenci povedano nekaj več tudi o aktivnosti OOZK po kongresu ZKS in pred kongresom ZK Jugoslavije.

Omenjeno drugo problemsko konferenco OO Zveze komunistov Gradisa je vodil tov. **Alojz Hraščanec**, ki je bil na prvi izvoljen za novega vodjo koordinacije OO ZK GIP Gradisa. Tovariš Hraščanec je delavec tozda Kovinski obrati Maribor.

Po obširni razpravi so bile na drugi problemski konferenci oblikovane naslednje smernice.

1. Koordinacija osnovnih organizacij ZK GIP GRADIS zadolžuje družbeno-politične organizacije ter poslovodne organe tozdov in delovnih skupnosti za dosledno izvajanje že sprejetih samoupravnih aktov o delitvi OD glede na zasledovanje rezultatov dela posameznega delavca po veljavnih kriterijih. Vsi organizatorji so dolžni spremljati rezultate dela, potrebno pa je pooprstiti odgovornost za izvajanje teh nalog.

2. Strokovne službe tozdov in delovnih skupnosti za nagrajevanje usklajujejo predloge za povečanje proizvodnega (fizičnega) dela. Uskladitev sprejme komisija za spremljanje in uresničevanje Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev dohodka in OD v GIP GRADIS, pri čemer je rok uskladitve do konca maja 1982.

Za zbiranje pripomb je zadolžen sekretar OOZK in poslovodni organ tozda, pripombe pa je treba podati do 15. maja 1982.

3. Ugotovljamo, da v Gradisu nimamo potrebnih strokovnih kadrov za merjenje rezultatov dela, zato bo Center organiziral dodatno izobraževanje strokovnih kadrov, ki bodo delali na področju nagrajevanja.

Za izbiro kadrov, ki bodo delali na tem področju, so zadolženi poslovodni organi in družbenopolitične organizacije tozdov in delovnih skupnosti.

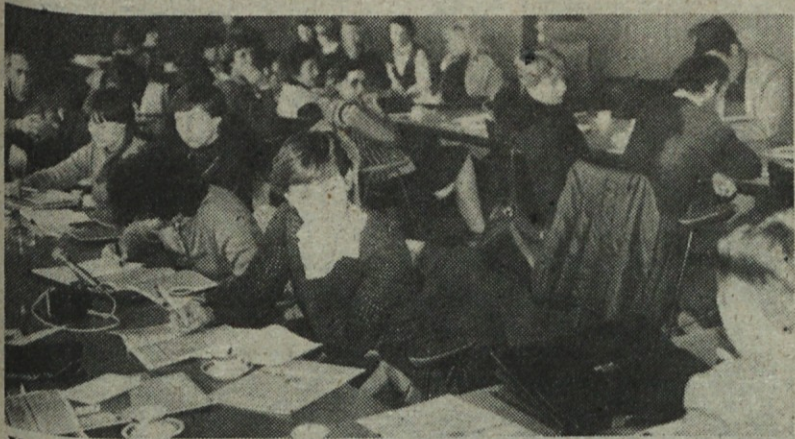
Na teh sestankih oz. predavanjih je treba obvezno obravnavati celjski in jeseniški primer.

4. Tozdi, ki še niso vnesli v svojo poslovno politiko za leto 1982 točke, da bodo letos izboljšali nagrajevanje, so dolžni to dopolniti v GN 82.

5. Problemske konference naj se organizirajo na tri mesece, na vsaki pa naj se obravnava pregled dogovorjenih smernic.

6. Na naslednji problemski konferenci naj oddajo sekretarji OOZK, ki tega še niso storili, čeprav so bili za to zadolženi, vodji koordinacije OOZK tov. Alojzu Hraščancu kratko in konkretno pisno poročilo o dosedanjem delu OOZK in drugih DPO v tozdu ter pisno poimensko evidenco članstva OOZK.

Cveto Pavlin

V Gradisu je pred kratkim bil posvet o usmerjenem izobraževanju v osnovnih polah ljubljanske regije. Posvet je organizirala v sodelovanju z Gradisom Republiška izobraževalna skupnost za gradbeništvo Slovenije

kadre na črni borzi nelojalne konkurence. Gradis se podobnih manipulacij ni nikoli posluževal. Z zavestno in realno politiko štipendiranja in dopolnilnega izobraževanja smo vseskozi na osnovi vsakoletnih potreb dosledno uveljavljali medsebojno soodvisnost in povezanost kadrov, ki smo jih šolali in izobraževali, vključno s pravico do zaposlitve in ponovnega vključevanja v delo. Pomanjkljiv je bil le naš odnos do kadrov, ki smo jih šolali. Zato tudi imamo sorazmerno visoko stopnjo fluktuacije določenih poklicev. To ne pomeni, da je potrebno izobraževanje omejevati, kajti več kot 60% kadrov, ki so se izobraževali v Gradisu, še vedno uspešno izpolnjuje svoje naloge na različnih delovnih nalogah in opravilih.

Res, da je izobraževanje drago, vendar je še vedno najbolj koristna investicija. Povezava med poslovanjem, denarjem in tistimi, ki jih izobražujemo, je še vedno v ospredju našega dela in potreb. Zato skozi rezultate in ceno napravimo bežno analizo našega dela:

Trenutno imamo 207 štipendistov. Šolanje štipendista na visoki

preparnik s končano srednjo šolo din 120.000

Na obvezni počitniški praksi smo imeli v letu 1981 212 praktikantov, kar stane letno 900.000 din.

Velika sredstva smo namenili dopolnilnemu izobraževanju za poklice širokih profilov. Tako stane trimesečno dopolnilno izobraževanje kvalificiranega zidarja, tesarja ali železokrivca 99.300 din na kandidata (v 3 letih se je izobraževalo 248 kandidatov), šolanje visokovalificiranega delavca pa 115.230 din na kandidata. Zaključni izpit je uspešno opravilo 31 kandidatov.

Dvomesечно izobraževanje priučenegega zidarja, tesarja ali železokrivca v Ljubljani znaša 38.400 din; v 3 letih se je izobraževalo 463 delavcev.

Dopolnilno šolanje strojnikov težke gradbene mehanizacije stane 39.850 din na kandidata. V zadnjih 3 letih je uspešno končalo šolanje 32 kandidatov.

Dvomesечni tečaj za skupinovodje je obiskovalo in uspešno končalo 138 kandidatov. Organizirana je bila še vrsta drugih tečajev. Skupno je v treh letih napravilo izpit 1424

Cankarjev dom skoraj dokončan

Med 9. kongresom ZKS je uspešno prestal svoj »ognjeni« krst

Kulturni dom Ivan Cankar je zelo dobro prestal svoj ognjeni krst tako med jugoslovanskim kongresom gerontologov kot med 9. kongresom Zveze komunistov Slovenije, ko je bilo v Cankarjevem domu preko 2500 delegatov, udeležencev, gostov, novinarjev, tehničnih delavcev in delavcev strokovnih služb. Tako je po štirih letih gradnje Cankarjev dom, ki je bil opredeljen že v sred-

njeročnem planu republike in mesta od leta 1976 do leta 1980, skorajda zgrajen. Sedaj je na njem že končano okoli 90 odstotkov vseh del in zato naj bi se do 1. avgusta iz doma umaknili vsi izvajalci tako, da bi se septembra tudi v veliki dvorani že lahko začela nova sezona.

Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer in zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala vsa dela

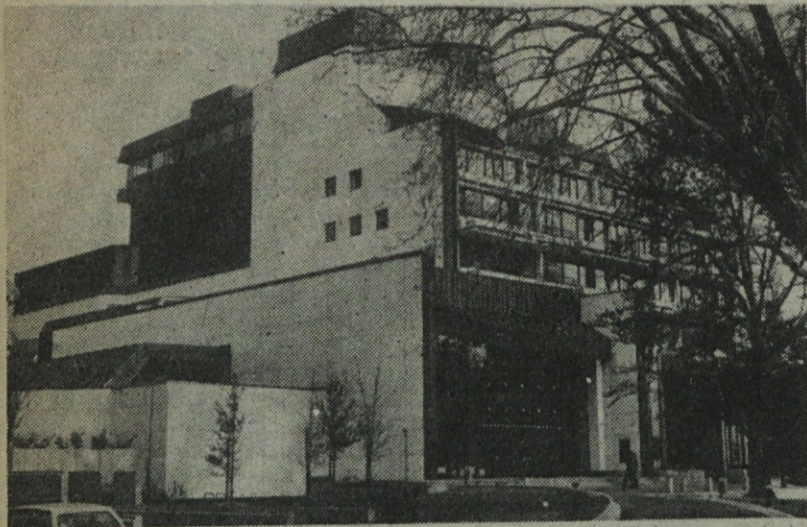
niso izvršena tako, kot je bilo prvotno predvideno. Kljub tem zatikanjem pa ima dom že skoraj dokončno obliko. Tako bo, poleg že omenjenih dveh kongresov, ob prazniku Ljubljane, 9. maja v njem osrednja proslava Dneva osvoboditve. Zatem pa bodo v veliki dvorani v poletnih mesecih delali nekateri izvajalci, saj bodo uglaševali orgle, končali dela pri odrski tehniki ter opravili še nekatere druga popravila ozvočenja in podobno.

V naslednjih mesecih bo treba v celotnem objektu Cankarjevega doma zaključiti dela za centralni protipožarni sistem, dela v zvezi s klimatskimi napravami in vse ostale pomanjkljivosti, ki so se pokazale v času, ko je bil Cankarjev dom polno zaseden. S tem bodo dani vsi pogoji, da bodo tudi v veliki dvorani, ki sprejme do 1800 obiskovalcev, s 1. septembrom začeli uresničevati že pripravljeni program koncertne, gledališke in druge kulturnoumetniške dejavnosti.

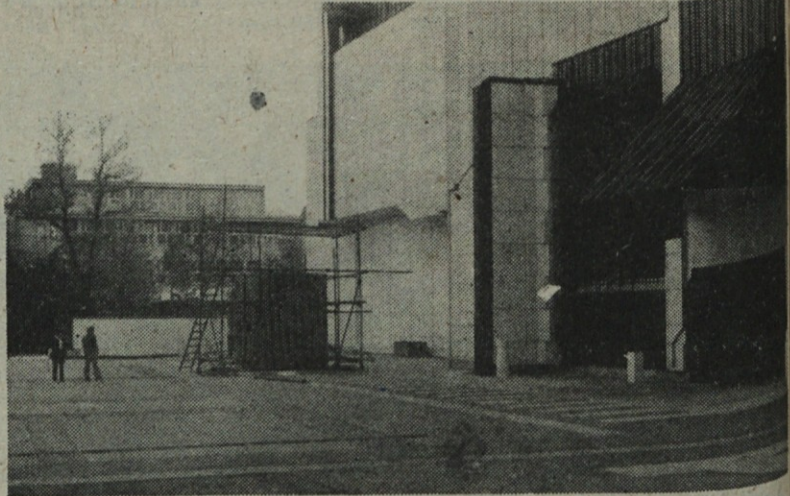
Na ploščadi med Ljubljansko banko in Cankarjevim domom so tudi že začeli postavljati spomenik Ivanu Cankarju, ki ga je ustvaril akademski kipar Slavko Tihec. Dela normalno potekajo tako, da bo spomenik pripravljen za otvoritev na obletnico Cankarjevega rojstva.

V petem nadstropju Cankarjevega doma pa je že odprta restavracija s čudovitim pogledom na Ljubljano. Investitor restavracije je Emona, v njej je 316 sedežev, ima pa tudi dve terasi. Na zgornjem nivoju terase bo prostor za štirideset gostov.

Na tiskovni konferenci v Cankarjevem domu se je Borut Miklavčič, predsednik operativnega štaba za gradnjo Cankarjevega doma, zahvalil vsem, ki so sodelovali pri gradnji, to pa pomeni, da zahvala velja tudi delavcem Gradisa, ki so skupaj s Slovenija cestami-Tehniko bili nosilci vseh gradbenih del pri gradnji Cankarjevega doma.

Pogled na glavni vhod, iz Prešernove ulice v Cankarjev dom

Pred Cankarjevim domom na trgu, ki se bi imenoval po našem velikem pisatelju, že postavljajo spomenik Ivanu Cankarju

Po 9. kongresu Zveze komunistov Slovenije

Kongresni sklepi naša resničnost

»Zmogli in znali bomo uspešno preseči objektivna protislóvja, skozi katera se prebija naša socialistična samoupravna družba. Izšli bomo iz sedanjih razmer, ki jih bremene številne notranje neusklajenosti in materialne težave ter razni notranji in zunanji pritiski zaradi trdne privrženosti delavcev in delovnih ljudi ideji in praksi socialističnega samoupravljanja«. Tako je med drugim v uvodnem kongresnem govoru poudaril France Popit in ta misel je bila prisotna v vseh razpravah; z najdebelejšimi črkami je zapisana v kongresnih dokumentih in kaže neomajno vero v socialistično samoupravno zavest in ustvarjalno sposobnost delovnih ljudi.

V številnih pozdravnih pismih 9. kongresu ZK Slovenije so delovni ljudje zagotavljali, da bodo kongresne sklepe in stališča dosledno uresničevali v praksi, da bodo poglobljali in razvi-

jali sistem socialističnega samoupravljanja na poti, ki sta jo začrtala tovariša Tito in Kardelj.

Obstaja torej zaupanje v stotine zavzetih razprav in v kongresne sklepe, zaupanje v naše moči in sposobnost, da krepimo samoupravljanje, revolucionarnost, idejno in akcijsko enotnost, delegatski sistem in demokracijo. Ljudje vedo, da se bo vse to moraló uveljavljati v spopadih s starimi odnosi in z različnimi pritiski reakcionarnih teženj in sil. Prav tako vedo, da moramo vztrajati v premagovanju odtujenosti presežnega dela, ter da moramo spreminjati naše prepogoste napake: malodušnost, oportunitizem, dvoličnost, neodgovornost, sebičnost.

Kako preprosta je nadaljnja pot, če zaupaš v sposobnost ljudi, če si pripravljen spreminjati slabe navade. Pripravljenost, da se uveljavlja tolikokraf zahtevana diferenciacija, je bila na

kongresu večkrat izrečena. Opredeljena je bila kot zavestno dejanje komunistov, s katerimi moramo uveljaviti prodor avtoritete dela in znanja, razviti poštenost, humanost, samoiniciativnost, odgovornost, tovarištvo, uveljaviti dosledno zaupanje v delovne ljudi, v njihovo pomoč in naprednost.

Novo izvoljeni predsednik CK ZKS Andrej Marinc je na kongresu pozval k složnemu delu, s katerim bomo zagotovili kontinuiteto našega razvoja in dosegli cilje, ki so si jih zastavile že generacije pred nami.

Ostajajo številni odločni poudarki iz resolucije 9. kongresa. Med njimi velja opozoriti na vse tiste, ki zadevajo utrjevanje načela demokratičnega centralizma, v katerem so poudarjene pravine demokracije, ustvarjalnosti in odgovornosti. To načelo moramo utrjevati v odnosih na vseh ravneh, še posebej pa v uveljavljanju osnovnih organizacij ZK in s sposobnostjo slehernega komuniste.

V ZK se moramo odreči nekaterim starim načinom delovanja in nekaterim starim oblikam notranje organiziranosti. Komunisti so znali na kongresu kritično spregovoriti o svojih napakah in prav to daje pokongresnemu času realna pričakovanja, povezana s konkretnimi akcijami komunistov med ljudmi in z njimi, da bodo sklepi kongresa naša resničnost.

Komandant V. P. 4680, major Savo Nešković in predstavniki mladinskih organizacij Gradisa

Na proslavi je nastopil vojaški ansambel

Inženirci in Gradis tesno povezani

Svečane proslave 37. obletnice ustanovitve I. inženirske brigade VII. korpusa Narodno osvobodilne vojske so se tudi letos udeležili predstavniki Gradisa, saj je Gradis pokrovitelj te brigade in V. P. 4680 Celje, ki nadaljuje revolucionarne tradicije 1. inženirske brigade.

Aprila 1945. leta je štab VII. korpusa NOV in POJ izdal ukaz o ustanovitvi 1. inženirske brigade in določil funkcijski sestav brigade. Brigada je v svojem sestavu imela štiri bataljone in to:

I. bataljon za postavitve mostovnih konstrukcij,

II. bataljon za gradnjo cest,
III. bataljon za gradnjo cest in
IV. bataljon — delavski bataljon in štab brigade s prištabskimi enotami.

V brigadi je bilo od 1000 do 1200 vojakov in starešin. Starešine so bili v glavnem inženirji in tehniki, skoraj polovica borcev pa je bila kvalificirana za gradbena dela.

Vsi štirje bataljoni 1. inženirske brigade so bili ob koncu vojne angažirani pri izgradnji pomembnih objektov na osvobojenem ozemlju Bele Krajine, Dolenjske in Notranjske. Šlo je v glavnem za usposobitev letališč, mostov, cest in podobno.

Dva najpomembnejša objekta, ki jih je zgradila ta brigada, sta mostova preko Kolpe v Vinici in Brodu na Kolpi. Oba mostova so bataljoni 1. inženirske brigade gradili pod stalnimi ustaškimi, domobranskimi in nemškimi napadi, saj sta imela strateško pomemben komunikacijski značaj, ker je to bila pot, po kateri so napredovale enote IV. armade JLA in po kateri je prihajal

preko Dalmacije vojni material iz Barija v Italiji.

Vsi bataljoni 1. inženirske brigade so dopoldan 9. maja 1945. leta slavnostno vkorakali v Ljubljano. Po osvoboditvi so brigado čakale velike in odgovorne naloge. Tako je že v juniju brigada dobila od glavnega štaba Slovenije nalogo, da takoj pristopi k obnovitvi in rekonstrukciji železniške proge Pragersko—Koturbica. Borci brigade so pod parolo »Junakom boje naj sledijo junaki dela« v rekordnem času, v 70. dnevih, izpolnili nalogo, ki je za takratne čase predstavljala izjemen tehnični podvig.

Brigada se je po nalogu IV. armade razformirala novembra 1945. leta. Vso skromno mehanizacijo je potem postopoma prevzemal Gradis, ki je takrat bil edino gradbeno podjetje v Sloveniji.

Zaradi vsega tega so vojni inženirci, delavci Gradisa ter vojaki in starešine vojne pošte 4680 iz Celja ponosni, da lahko nadaljujejo bogate revolucionarne in delovne tradicije 1. inženirske brigade.

C. P.

Literarni večer v DSSS

Pesnik Jože Snoj v Gradisu

V zadnjem času smo v DSSS začeli bolj skrbeti za poživitev prostora v pritličju naše stavbe. To so verjetno opazili vsi zaposleni pa tudi tisti, ki samo prihajajo v našo postojilno stavbo. Vzrok za to je večje angažiranje tako DPO kot posameznikov. Rezultat te povečane kulturne dejavnosti so izložbe umetnikov — slikarjev, kiparjev, modelarjev, zadnja teh izložb pa je bila izložba knjig Državne založbe Slovenije v času od 21. do 23. 4. 1982.

Ob tej priložnosti je OO ZSMS DSSS povabila pesnika, pisatelja in kritika Jožeta Snoja, ki je zaposlen v tej založbi ter v sredo, 21. 4. ob 17. uri priredila literarni večer. V mali sejni sobi smo se zbrali mladinci in mladinke iz DSSS ter Doma učencev Oton Zupančič; čeprav v majhnem številu, smo bili zadovoljni po prijetnem pogovoru s pesnikom, s človekom, ki si je vzel čas, da je prišel med nas, Gradisove mladince.

Jože Snoj nam je predstavil svojo najnovejšo knjigo, poleg tega pa je odrecital dve pesmi iz svojih dosedanjih zbirk. Skrbno nam je razložil pomen pesmi in besed v njih. Kar nas je zanimalo, smo ga vprašali, na vsa vprašanja pa smo dobili tudi odgovore. Hoteli smo vedeti, kako je začel pisati, kje je dobil vzpodbude za začetek ukvarjanja z literaturo, njega pa je zanimalo naše delo v

prostem času.

Čeprav nas je pesnikov-amaterjev v Gradisu več, sva bila tokrat prisotna le dva, namreč Miladin Macanovič in Milenko Nikič. Povedala sva nekaj o lastnem ustvarjanju in srečanjih, na katerih sva nastopila s svojimi pesmimi, poleg tega pa sva zrecitala vsak po štiri svoje pesmi in prosila za mnenje o njih. Jože Snoj je bil zadovoljen, da tudi gradbeniki pišemo, rekel pa je, da sva na isti poti kot mnogi drugi; ko so začeli pisati. Pravo ustvarjanje je šele pred nama, slediti pa je treba vsem spremembam, ki jih prinaša doba, v kateri živimo in ustvarjamo.

Zadovoljni smo bili tudi mi. Menili smo, da je naše gradbeno delo enakó lepo in živo kot pesmi in besede v njih, da je beseda beton tako lepa in zvoneča — pa vendar groba in ostra, da je skratka že sam beton, ena sama velika pesem. Končali smo z zahvalo našemu gostu in z željo, da bi se še kje srečali.

Upam, da bo po teh prebranih besedah v Gradisu prišel na plan še kakšen pesnik ali ustvarjalec na drugih področjih, amater ali profesionalc, in se oglasil kulturni komisiji Gradisa ali KS ZSMS Gradis. Tako bomo tudi sami lahko pripravili kakšno izložbo iz vseh področij našega ustvarjanja in popestrili naše vsakdanje gradbeno življenje.

Milenko Nikič

Pisatelj Jože Snoj na literarnem večeru z mladinci Gradisa

PREDSTAVLJAMO VAM

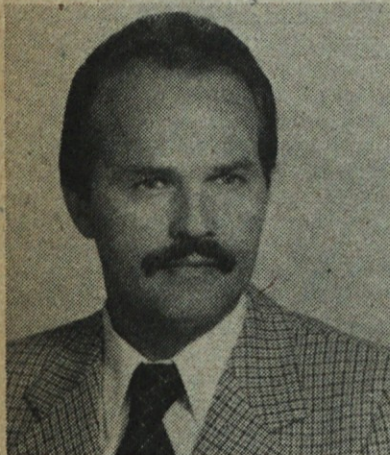
NAŠI NOVI PREDSEDNIKI

Novi predsedniki delavskih svetov TOZD in delovne organizacije Gradisa so prevzeli svoje odgovorne naloge. Tradicija je, da jih na začetku predstavimo.

Zaprosili smo jih za njihove slike in za nekaj besed. Pa pogledjmo kaj pravijo.

Venčeslav PEČNIK, predsednik delavskega sveta DO Gradisa

Naloga predsednika delavskega sveta Gradisa prevzemam s polno odgovornostjo in željo, da v moji mandatni dobi dosežemo, kar največ dobrih poslovnih rezultatov. Prepričan sem, da bomo ob aktivnem sodelovanju delegatov, poslovnih in družbenopolitičnih delavcev v celoti uspeli. Naš nadaljnji razvoj pa ne bo mogoč in učinkovit, če ne bomo imeli dovolj ustrezno usposobljenih strokovnih kadrov, ki bodo znali delo oplemenititi z znanjem in tako doseči večji dohodek.

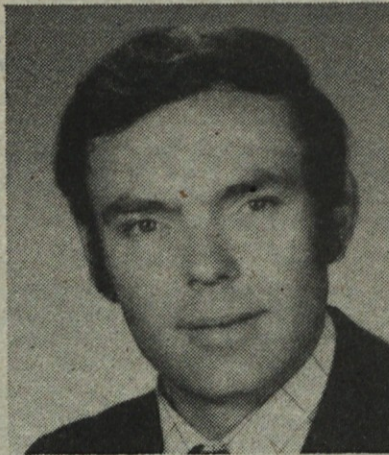

Urediti bomo morali tudi sistem nagrajevanja in bolj vrednotiti proizvodno delo. Med pomembne prihodnje naloge spada tudi organiziranost, predvsem pa učinkovita poslovna politika, ki naj bi bila vodilo vsej dejavnosti Gradisa. Pred problemi ne bomo klonili, želimo jih spoznati in postopno reševati.

Vstrajal bom na doslednem izvajanju in odgovornosti do sprejetih sklepov, ker le s tem bomo uresničevali zastavljene cilje. Morebitna odstopanja bomo sproti analizirali in ugotavljali vzroke odstopanja.

Ferdo KRANER, predsednik DS TOZD Nizke gradnje Maribor

Računam na vsestransko aktivnost delegatov ter pomoč strokovnih

Mirka CENTA, TOZD Koper.

Naša glavna naloga v tem letu bo usmerjanje poslovne politike in spremljanje ukrepov za njeno izvajanje. Ob zaostrenih pogojih gospodarjenja bomo dosledno izvajali že sprejete stabilizacijske ukrepe, uredili in dopolnili naše samoupravne akte in ustrezno samoupravno evidenco. Posebno pozornost pa bomo namenili nadaljnemu utrjevanju delegatskega sistema.

Tomaž PREVODNIK, TOZD LIO Škofja Loka

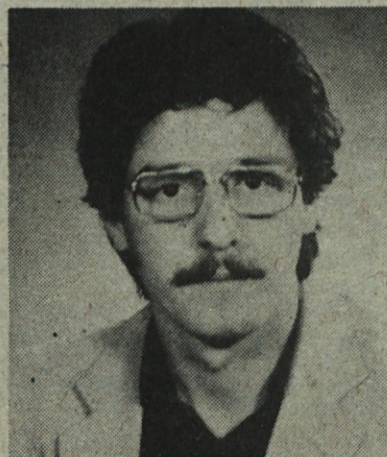
Okrepili bomo delegatski sistem, ki v celoti še ni zaživel. Delegati DS bi morali posredovati gradivo za DS do baze; to je do delavcev in se skupaj z njimi odločiti o vseh pomembnih stvareh v TOZD-u in na sejah glasovati tako, kot so se z delavci dogovorili.

Omenil bi še sistem nagrajevanja po delu. Ugotavljam, da je obstoječi način zastarel in ne spodbuja niti delavcev niti organizatorjev proizvodnje k večji produktivnosti, kajti finančni uspeh je časovno premalo povezan z osebnimi dohodki.

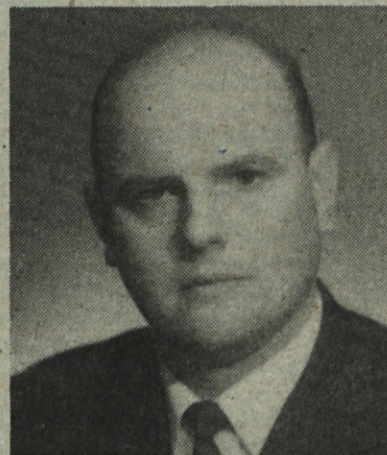
služb. Nalog v letošnjem letu je veliko in ena izmed najpomembnejših bo izgradnja samskega doma v Mariboru. Sredstva bodo združile vse TOZD naše regije. V vsakem primeru pa bom opravičil zaupanje delegatov, ki so me izvolili na to odgovorno nalogo.

Franjo GJERKOŠ, TOZD Celje

V tej mandatni dobi bomo nadaljevali z izvajanjem stabilizacijskih ukrepov. Zavzemal se bom za čim konstruktivnejše delo delavskega sveta, usmerjal svoje delovanje za čim učinkovitejše gospodarjenje, združevanje sredstev ter za bolj učinkovit informacijski sistem, kajti le dobro informirani delavci lahko zavestno prispevajo k uspešnemu delu.

Janez ŠUBELJ, TOZD GE Ljubljana

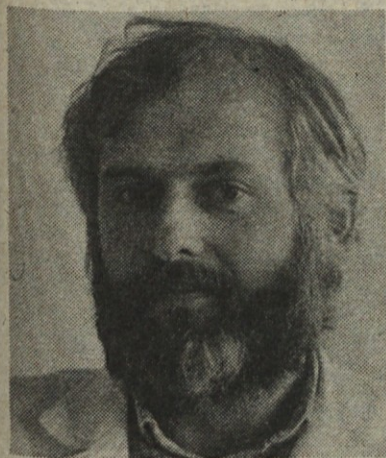
Letos se bomo srečevali s težjimi nalogami, kot v preteklih obdobjih. Ob vse manjših naložbah v gospodarstvu in ob težavah, ki s tem pestijo gradbenike, bo treba zagotoviti socialno varnost delavcev. GE Ljubljana je v letu 1981 izgubila 13% delavcev, ki so odšli po boljšem zaslužku.

Ocenjujemo, da mora ob tem prelomnem obdobju preiti do kvalitete

Mladen MARINČIČ, TOZD Biro za projektiranje Ljubljana

Narava našega dela je takšna, da še tako sijajne in že na nešteto načinov opisane splošne ugotovitve o potrebnih ukrepih, stališčih, programih itd. niso uporabne, zato se bomo izogibali posploševanju. Pričakujemo stagnacijo in nazadovanje v obsegu dela Biroja, zato bo naš

program odvisen predvsem od sposobnosti in vitalnosti delavcev biroja.

gradnje pa še imamo več manjših del v večini v zaključni fazi.

Z nakupom zemljišča bomo letošnjemu razširili skladiščne prostore za gradbeno in mizarstvo skladišče. V srednjeročnem planu pa še nameravamo obnoviti železokrivnico in prostore družbene prehrane.

Potrebe so velike in volje je dovolj.

Slavko VALENTIČ, predsednik DS TOZD KO Ljubljana

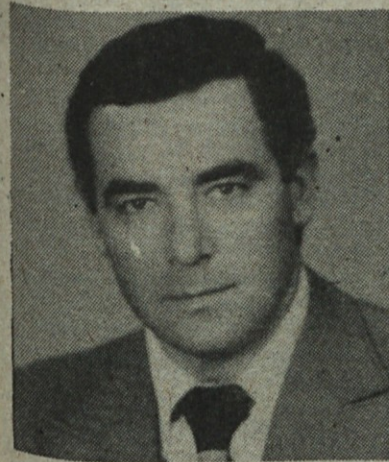
Nas zelo skrbi večletno padanje realnih OD in nenehna rast življenjskih stroškov, kar povzroča v kolektivu nezadovoljstvo in fluktuacijo strokovnih kadrov.

Da bi zaustavili fluktuacijo, je potrebno bolj nagradjevati delo v neposredni proizvodnji. Istočasno moramo doseči višji organizacijski in tehnološki nivo priprave in vodenja proizvodnega procesa. Ob tem bo potrebno premagati odgovor posameznikov ter ta višji nivo organizacijskih in tehnoloških predpisov

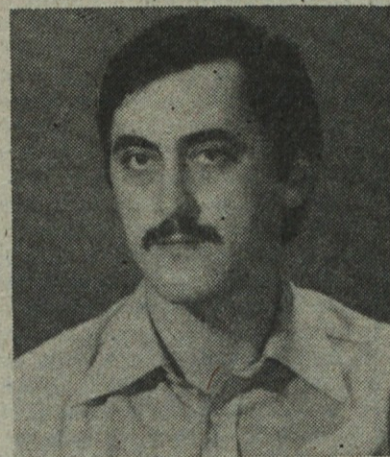

Rudi MENHART, predsednik DS TOZD Ptuj

Letos je borba na tržišču zelo huda. Ovira nas množičnost na licitacijah. Tako se dogaja tudi v našem zgodovinskem Ptuj, kjer se navadno nagrmadi na licitacijah velikih in malih gradbenih podjetij. Zato se nam lahko zgodi, da v drugi polovici leta ne bomo angažirani z deli tako, kot bi morali biti.

Sedaj smo z deli angažirani preko 50% na stanovanjski izgradnji Rabelčja vas—zahod, kjer potekajo dela v roku. Zraven stanovanjske iz-

zastruje odgovornost za opravljeno delo, oz. neopravljeno delo.

Veliko več moramo storiti na področju informiranja in pretoka informacij med delegati in sredino, katera jih je volila.

Zaostrovanje odgovornosti za realizacijo samoupravnih dogovorov in sklepov samoupravnih organov v TOZD je samo po sebi umevno.

Za konec: žal nismo uspeli dobiti slike in izjave predsednikov ostalih TOZD, toda nikoli ni prepozno.

Vsem želimo obilo uspeha pri opravljanju te odgovorne naloge.

L. CEPUŠ

Posebno priznanje za aktivno delo v občinskem sindikalnem svetu je prejel tudi Marko Primožič iz OGP

V Mostah podeljeni srebrni znaki sindikata

V kulturnem domu na Vevčah v občini Ljubljana Moste-Polje je bila 14. aprila že tradicionalna slovesna podelitev srebrnih znakov Zveze sindikatov Slovenije. Prejelo jih je 30 najbolj aktivnih sindikalnih delavcev v občini Ljubljana Moste-Polje in 5 osnovnih organizacij sindikata. Med dobitniki srebrnih znakov sindikatov Slovenije sta tudi dva dolgoletna Gradisova sindikalna delavca, tovariš Janez Vodopivec iz tozda GE Ljubljana-okolica in tovariš Ludvik Šnajder iz tozda Strojno-prometni obrat Ljubljana.

Ob tej priložnosti je občinski svet zveze sindikatov Ljubljana Moste-Polje 26 posameznikom podelil posebna priznanja za aktivno delo v občinskem sindikalnem svetu in njegovih organih ter za dosežke pri uveljavljanju in razvoju Zveze sindikatov Slovenije.

Srebrne znake sindikata in priznanja je slavljenec izročil predsednik občinskega sindikalnega sveta Ljubljana Moste-Polje, tovariš Andrija Vlahovič, v krajšem kulturnem programu pa so sodelovali recitatorji osnovne organizacije zveze sindikatov Papirnice Vevče in mešani pevski zbor Vevče.

C. P.

Srebrni znak sindikata je Janezu Vodopivcu izročil predsednik občinskega sindikalnega sveta Andrija Vlahovič

Nuša Piškurjeva se poslavlja

Drug za drugim odhajajo veterani Gradisa v zasluženi pokoj. Poslovala se je tudi naša Nuša.

Polnih 35 let je vestno opravljala svoje naloge. Začela je na gradbišču Titovi zavodi Litostroj v Ljubljani ter se preko raznih oddelkov takratne centrale povzpela do tajnice glavnega direktorja. Leta 1977 je prevzela še dodatne naloge organiziranja in izvajanja nalog civilne zaščite in narodne obrambe za delovno organizacijo. Aktivno je delala na področju samoupravljanja in v ostalih družbeno-političnih organizacijah Gradisa. Za vzorno vodenje teh nalog je prejela nešteto priznanj in pohval, med njimi priznanje OF, medaljo dela in red dela s srebrnim vencem.

Bila je tudi aktivna športnica. »Dekle«, polno življenja, nežna, če je bilo to potrebno, pa tudi trdna v svojem prepričanju,

skromna, pravična. Na nevsiljiv način je znala povedati, da je življenje lepo in smiselno, če znamo delati in živeti v soglasju z drugimi. To pa moramo, kajti le ta pot vodi k uspehu in napredku.

Ko je odhajala je dejala: »Pridite kdaj k meni na kavico«.

Naši Nuši želimo, da bi še vrsto let uživala zasluženi pokoj.

Lojze Cepuš

Marjan, iskreno ti čestitamo

V tozdu GE Celje te dni praznuje vesel jubilej Marjan Kopušar. Ob njegovi petdeseti obletnici se mu želimo zahvaliti za dolgoletno sodelovanje.

V celjskem Gradisu je od leta 1950, svojo prvo službo pa je nastopil že leta 1948 na ministrstvu za gradnje v Ljubljani. Leta 1950 je prvič stopil v stik z našim podjetjem v Šoštanj in se po odslu-

ženju vojaškega roka odločil za delo pri nas. Takrat je nadaljeval z dveletnim delom na objektu avtoceste Ljubljana — Zagreb. Nato se je preselil v Celje, kjer je bil do leta 1963 vodja oddelka za osebne dohodke. Kasneje, leta 1965, je bil 4 leta v Frankfurtu in 4 leta v Münchnu, nato pa se je za stalno vrnil v Celje. Opravljal je različne službe, in sicer službo nabave, strojno službo in nazadnje službo tajnika samoupravnih organov, ki jo opravlja še danes.

Pri delu, ki ga opravlja, je zelo vester in natančen, njegov odnos do sodelavcev pa je odkritosrčen. Ni nepogrešljiv samo na delovnem mestu; tudi v življenju, ki ga živi izven naše organizacije, je tovariš, ki ga za nobeno ceno ne bi hoteli izgubiti.

Želimo mu še veliko zdravja, predvsem pa uspehov pri nadaljnjem delu.

M. Klinar

Skupina delavcev, ki je leta 1955 gradila hladilni stolp v Šoštanju med katerimi je tudi Alojz Cigler

Veselim se srečanja

Čeprav sem upokojenec že več kot leto dni, živim z Gradisom. Rad berem Gradisov vestnik, veselijo me uspehi podjetja in komaj čakam na srečanje z upokojenci v Mariboru.

Polnih 30 let sem delal v Gradisu. Obšel sem skoraj vsa Gradisova gradbišča: Kidričevo, Šoštanj, Titovo Velenje, Celje, Hrastnik, Ruše, Sladki vrh, Ormož, Slovenska Bistrica; le kdo bi našteval vsa gradbišča. Bil sem tudi v Nemčiji. Veliko smo delali, pa tudi zaslužili. S svojim delom in rezultati dela smo prav mi, pionirji, ponesli slavo Gradisa v širni svet.

Pri Gradisu sta bila vedno red in disciplina, kar moram posebno pohvaliti. Prepričan sem, da je tudi danes tako.

Doma pa malo delam in premišlujem o minulih časih. Zelo lepo pozdravljam vse v Delovni skupnosti v Ljubljani in Mariboru, vse delovodje in tesarje, s kate-

rimi smo toliko let skupaj delili dobro in slabo; in zdržali smo. Pošiljam tudi fotografijo iz Šoštanja, kjer smo leta 1955 gradili hladilni stolp.

Ob zaključku pozdravljam vse delavce Gradisa in jim želim še veliko delovnih zmag.

Alojz Cigler, upokojenec

V zasluženi pokoj je odšel Marko Juvančič

Marko Juvančič se je rodil 9. aprila na Vrhnikih. Leta 1939 se je šel učiti za mehanika. Kot učenca so ga 22. junija 1941 z ostalimi učenci odpeljali v Nemčijo, kjer je bil v delavskem lagerju do leta 1945. Po vrnitvi v domovino je bil dve leti zaposlen v okraju Šoštanj-Mozirje, kjer je bil vodja mehanične delavnice. Od novembra 1946 do oktobra 1948 je služil vojaški rok ter ga nadaljeval do leta 1949 kot vojaški uradnik. Leta 1949 se je zaposlil v Električni Šoštanj, od koder so ga nato leta 1950 »posodili« Gradisu, kjer je tudi ostal. V Šoštanju je bil vse do leta 1960 kot vodja mehanizacije in delavnic. Nato se je preselil v Celje, kjer je opravljal službo strojnega referenta do 5. 3. 1982, ko je odšel na zasluženi počitek.

Ko je bil Marko v Šoštanju, je

imel Gradis malo mehanizacije (ta je bila vojni plen) brez potrebnih rezervnih delov in zelo različnih vrst. Kot vodja delavnic je skrbel za vzdrževanje pod izredno težkimi pogoji in s svojo iznajdljivostjo in pridnostjo je uspel, da ni bilo zastojev pri obratovanju, za kar je bila žrtvovana marsikatera noč. Pri delu je sam aktivno sodeloval in mnogokrat s svojo energijo nadomestil tudi tri sodelavce. Zaradi svojih vrlin in tovariškega odnosa je bil zelo cenjen med sodelavci in v celotni DO. Z enako zavzetostjo je opravljal svojo dolžnost tudi kasneje, ko so se pogoji mehanizacije Gradisa bistveno izboljšali. Po njegovi zaslugi je TOZD beležila izredno malo zastojev, saj je vedno našel ustrezne rešitve za odpravo okvar.

Dolga leta je bil tudi aktivni športnik in panoge, v katerih je zastopal naše TOZD, so gotovo prinašale točke. Pojem dobrega strojnika v gradbeništvu je povezan tudi z dobro voljo v družbi, česar pa našemu Marku ni manjkalo. Zato je bilo vzdušje v njegovi družbi odkrito in veselo, in se je tudi končalo, kot se spodobi.

Težko si predstavljamo, da bi še kdaj imeli takega sodelavca; verjetno so taki značaji pogojeni s časom in z okoljem.

Kljub bolezni ti želimo prijeten počitek v krogu svojih domačih.

Vida Bevk

Janeza Plemelja (prvi z leve) so na domu obiskali predstavniki družbeno-političnih organizacij tozda GE Ljubljana-okolica

Janez Plemelj — po 35 letih dela v Gradisu odšel v pokoj

Izreden primer je, če delavec dela 35 let v enem podjetju. Eden takih je tudi **Janez Plemelj**, delavec tozda GE Ljubljana-okolica, ki je v Gradisu prišel že 14. aprila 1947. leta in to na gradbišče Titove vile na Bledu. Janez je leta 1944 pobegnil iz nemške vojske, v katero je bil mobiliziran in se priključil partizanom. Kot podoficer JLA je aktivno ostal v armadi do 4. aprila 1947, ko se je demobiliziral in po enem tednu prišel v Gradis, kjer mu je ostal zvest do upokojitve.

Za prvim gradbiščem Titove vile na Bledu so se gradbišča potem še kar vrstila. Janez je delal na Litostruji, hidroelektrarni Medvode, avtocesti Ljubljana—Zagreb, dve leti pa tudi na Jesenicah. Po ustanovitvi tozda GE Ljubljana-okolica je delal na gradbišču opekarne Indop, SAP, Avtoobnove in stanovanjske gradnje v Novih Jaršah, kjer se je tudi upokojil.

Kot dober delavec se je Janez zelo hitro vključil tudi v naš samoupravni sistem. Že leta 1952 je bil prvič izvoljen v delavski svet na gradbišču avtoceste Ljubljana—Zagreb, leta 1958 pa tudi v centralni delavski svet, kjer je bil namestnik predsednika CDS. V vsaki mandatni dobi je imel kako

pomembnejšo funkcijo ali v tozdu ali pa v delovni organizaciji. Tako je bil tudi predsednik nadzornega odbora Gradisa, zate odbora za standard in rekreacijo, pa sindikata v tozdu in tako dalje. Zadnjih osem let je bil predsednik konference delegacij za zbor združenega dela v občini Ljubljana Moste-Polje in načelnik narodne zaščite v tozdu GE Ljubljana-okolica.

Tudi sedaj, ko je upokojen, Janez Plemelj ne miruje. Še naprej je aktiven v krajevni skupnosti na Vrhovcih, kjer je doma; v prostem času, ki ga je sedaj precej, pa dela na vrtu, nabira gobe, vsako jutro gre na sprehod, pozimi pa teče na smučeh, saj je kot tekač na smučeh vsa leta zastopal barve svojega tozda na Gradisovih zimskih športnih igrah. Poleti največ časa prebije v Istri, kjer je kupil manjšo parcelo in na kateri bo nekoč zrasel manjši vikend, za sedaj pa tam stoji počitniška prikolica in lepo obdelan vrt, ter manjši vinograd, tako da Janez sam pridelava tudi nekaj domačega vina.

Ob njegovi upokojitvi mu želimo vsi še vrsto zdravih in srečnih let, ter upamo, da nas bo še kdaj obiskal v našem tozdu.

C. P.

Nov stroj za sekanje opeke

Prvi stroj domače proizvodnje za sočasno sekanje večjega števila opek je projektiral inž. Radomir Urošević, zaposlen v Industriji mašina »Ivo Lola Ribar« iz Železnika pri Beogradu. To je takoiimenovana »miza harfa«, ki istočasno odseka 20 opek. Za projektiranje in dokumen-

tacijo tega stroja je inž. Urošević porabil 4 mesece, za njegovo izdelavo in montažo pa deset mesecev. Zanimivo je, da prototip tega stroja sploh ni bil izdelan, temveč je naenkrat stekla serija sedmih takšnih strojev. »Miza harfa« nadomešča dosedanj način sekanja: z enim udarcem — ena opeka. Z novim načinom je sekanje opeke pospešeno za dvajsetkrat.

IVAN SMOLEK ODŠEL V POKOJ

BIL JE MOJSTER SVOJEGA POKLICA

Čas beži. Kar nekako prehitro. Pa vendar beži. Življenje pa se spreminja. Tudi če si triindvajset let delal eno in isto, pride čas, ko spremeniš način življenja. Prav zaprav te v to prisili življenje. Malo postojiš, izprežeš, ter se posvetiš sebi in svoji družini. To je trenutek, ko dopolniš določeno število let in odideš v pokoj. Nekdo je ta dan srečen drugi spet ne. Odvisno od človeka samega.

Srečen in zadovoljen pa je bil na ta dan **IVAN SMOLEK** kvalificiran zidar, ki je v mesecu marcu odšel v zasluženi pokoj. Pri Gradisu je delal polnih triindvajset let. Doma je iz vasi HODOŠAN pri Čakovcu. Vsa ta leta je bil doma le ob sobotah in nedeljah, ter seveda v času dopusta. V po-

nedeljek je moral na pot že ob tretji uri zjutraj, če je hotel točno priti na delo. Vse to je sedaj mimo. V svoji hišici v domači vasi bo zaživel novo življenje. Bil pa je Ivan pri Gradisu dober delavec. Vsi se ga spominjajo kot vestnega in poštenega delavca. Niti en samkrat ni prišel navzkriž z disciplino. Na to je še posebej ponosen. Doma ima hišo v kateri stanuje tudi hčerka, ki je tudi že poročena. Čakajo ga vnuki, za katere bo sedaj imel več časa. Delavci v Sladkem vrhu, kjer je Ivan nazadnje delal, so mu ob slovesu podarili **ISKRINO** orodje **KLIP-KLAP**, ker vedo, da tudi doma ne bo držal križem rok.

S svojim življenjem je zadovoljen. Uredil si je dom, ter nekaj malega prihranil. Ima košček njive in v hlevu kravico. Ni veliko, pa vendar. Skromen je bil celo življenje, tak je tudi sedaj, ko zapušča Gradis. Zapušča ga samo tako uradno, ostal pa bo še naprej član velike gradisove družine. Saj je nemogoče kar tako zapustiti svoje delovne tovariše, s katerimi si delal triindvajset let. Pa tudi oni ga bodo potrebovali, če drugače ne, za kakšen nasvet, saj je bil **IVAN** mojster svojega poklica.

Pridružimo se čestitkam njegovih sodelavcev tudi mi. Še dosti sreče in zdravja mu želimo!

Franjo Štromajer

Mladinci pogasili požar

Vzoren primer družbene samozaščite

Dne 18. 4. 1982 je bila sončna pomladna nedelja. Delavci Nizkih gradenj, ki delajo na gradbišču HE Solkan, so popoldan počivali pred naseljem, nekateri pa igrali nogomet. Nenadoma se je nad gradbiščem hidroelektrarne začel valiti gost dim. Sprva je zleđal, da prihaja s samega gradbišča, kasneje pa se je pokazalo, da gori bližnji gozd nad gradbiščem.

Vsi prisotni delavci, med njimi tudi veliko mladincev, so odhiteli na prizorišče požara in sami organizirali akcijo gašenja. Ogenj se je hitro širil in zavzel precej veliko površino gozda nad gradbiščem. O požaru so bili obveščeni tudi gasilci iz Nove Gorice in postaja milice.

Vso pohvalo zaslužijo mladinci, ki so ob pomoči ostalih delavcev iz naselja uspeli še pred prihodom gasilcev lokalizirati in docela pogasiti požar. Ugotovljeno je bilo, da je požar nastal zaradi nepazljivosti in malomarnosti nekoga mimoidočega občana, verjetno zaradi odvržene cigarete ali vžigalice.

Mladi delavci so pokazali, kako je treba postopati, če je ogroženo družbeno premoženje in s tem dokazali, kako potrebna in koristna je za našo skupnost družbena samozaščita. Prepričani smo, da tako požrtnovalnih mladincev ne bi moglo nič presenetiti.

Jani Klančar

Kaj je ekslibris?

17. maja otvoritev mednarodne razstave ekslibrisa v Gradisu

Ekslibris je listek, ki ga nalepimo na prvo notranjo stran sprednjih knjižnih platnic, da s tem označimo lastništvo knjige. Zaradi tega mora biti na ekslibrisu napisano ime in priimek lastnika ekslibrisa. Če je ekslibris nalepljen v knjigo, ime in priimek na njem povesta, kdo je lastnik knjige. Na ekslibrisu je tudi latinski napis »ex libris«, kar pomeni »iz knjig«, torej ena od knjig tistega, katerega ime je napisano na ekslibrisu. Posebej privlačni so ekslibrisi, ki imajo poleg imena in priimka lastnika ter napisa »ex libris« še sliko. Ta slika naj po možnosti nekaj pove o lastniku ekslibrisa. Recimo, če je navdušen zbiralec znamk, mu umetnik lahko naredi na ekslibrisu znamko. Če se zanima za rože, mu naredi lep cvet. Če je lastnik rudar, mu lahko naredi rudarja, ki koplje v rudniku. Če je strojni delavec, ima na ekslibrisu lahko stroj. Seveda so

motivi lahko zelo različni, recimo slika kraja, v katerem živi lastnik ekslibrisa in podobno. Na ekslibrisu so lahko samo začetnice imena in priimka lastnika pa še marsikaj.

Umetniki, ki izdelujejo ekslibrise, najraje posežejo po grafičnih tehnikah, danes največ po lesorezu, linorezu in jedkanici. Ekslibrise imajo predvsem veliki ljubitelji knjig, ki z lepim ekslibrisom označijo lastništvo knjige, obenem pa z njim knjigo še okrasijo.

Zaradi vsega tega ima ekslibris v svetu grafične umetnosti čisto posebno mesto. Povezuje grafiko in ljubezen do knjige. Začetek ekslibrisa sega že v stari vek, saj poznamo lastniške oznake že v knjižnicah egiptčanskih faraonov. Zamisel srednjeveške oblikovanosti pripisujejo velikemu Albrechtu Dürerju. Podobne ekslibrise izdelujejo umetniki še danes, seveda z modernejšim po-

dajanjem motivov. Ekslibrise izdelujejo tudi mnogi naši umetniki.

Leta 1967 je bilo v Ljubljani ustanovljeno Društvo Exlibris Sloveniae kot edino tovrstno društvo v državi. Zaradi izredne aktivnosti in večjega števila članov je postalo znano in cenjeno po vsem svetu.

Z mednarodno razstavo ekslibrisov želi Društvo Exlibris Sloveniae opozoriti na to zvrst grafične umetnosti tudi delavce Gradisa. Če koga posebej zanima drobna grafika in s tem ekslibris, ga vabimo, da se včlani v Društvo Exlibris Sloveniae (naslov: Ljubljana, Trubarjeva 14).

Dr. Rajko Pavlovec

Priznanje inovator 1981

Projektantska skupina Biroja za projektiranje Ljubljane in Miro Ogrizek iz SPO

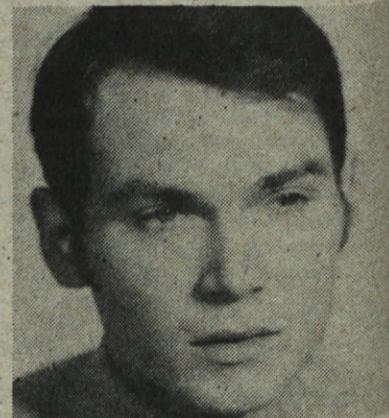
Po pooblastilu skupščine Občinske raziskovalne skupnosti Ljubljana Moste-Polje sta izvršni odbor in komisija za inovacije pri ORS na skupni seji 7. aprila 1982 sprejela sklep, da na osnovi 43. in 44. člena statuta Občinske raziskovalne skupnosti Ljubljana Moste-Polje in pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj ORS ter v skladu z razpisnimi pogoji za nagrado Inovator 1981, podeli priznanja ORS z nagradami za dosežene uspehe pri inovacijski dejavnosti.

Poleg Filipa Ivankoviča in Franca Vrečiča iz Žita, Jožeta Žiberta, Borisa Trtnika, Franca Grabnerja in Staneta Antončiča iz Papirnice Vevče ter Ivanuške Malihar iz Totre, so priznanja dobili tudi Gradisovi novatorji.

Miro Ogrizek iz tozda Strojno-prometni obrat je priznanje Inovator 1981 dobil za tehnične izboljšave pri oprepi za zabijanje pilotov in za koristni predlog, ki je zmanjšal transportne stroške jeklenih cevi v Luki Koper.

Projektantska skupina tozda Biro za projektiranje Ljubljana v sestavi:

Niko Reya, Breda Krč, Simon Fišer, Pavel Vodopivec, Franc Adamič (na sliki manjka), Ida Markun in Tomaž Martelanc, je inovacijsko priznanje

Miro Ogrizek

dobila za projektiranje fleksibilnih stanovanj po sistemu prostega oblikovanja prostora. Stanovanja po teh projektih se bodo gradila v drugi fazi izgradnje stanovanjske soseske Fužine.

C. P.

Aluminijska ograja na objektu

Bralce našega glasila smo že konec leta 1980 seznanili z razvojem tipske aluminijske ograje za mostove. Nadomestila naj bi jeklene ograje, ki zaradi slabega vzdrževanja kvarijo estetski videz objektov, z odtopljenimi oksidi pa poškodujejo beton.

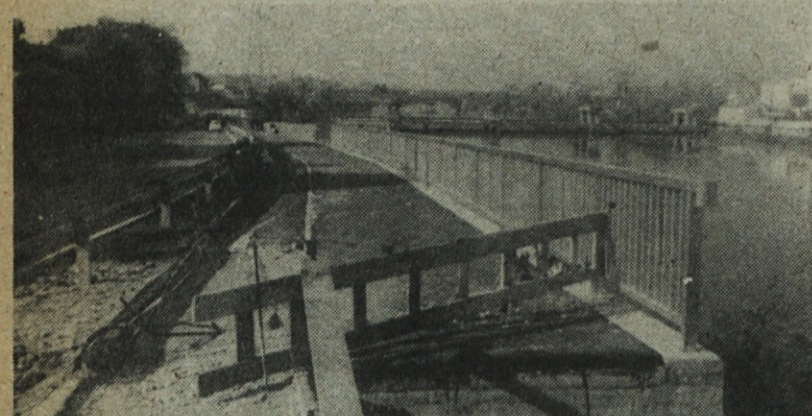
Prve desetine metrov nove Al-ograje so sedaj že postavljene na desnem bregu Drave pri novem mariborskem mostu. Montaža na samem mostu bo stekla, ko bo most ustrezno dograjen.

Ograja, sad skupnega razvoja delavcev GIP GRADIS in IMPOL, je pred tem že uspešno prestala zahtevne trdnostne in korozijske preiskave. Zaradi izvirnih rešitev je bila tudi patentno zaščitena.

Na kratko jo želimo še opisati, in tudi našteti njene ostale prednosti. Polja, dolžine 2m, so sestavljena iz petih oblikovno različnih profilov, povezanih z vijaki. Nataktnjena so na jeklene nosilne stebre, prevlečene z aluminijskim profilom. V celoto jih povezuje ročnik. Spremembo dolžine zaradi temperaturnih razlik kompenzirajo diletacijski elementi, ki istočasno zmanjšujejo zahtevnost montaže in omogočajo hitro zamenjavo poškodovanih polj.

Ograja je zelo odporna proti atmosferskim vplivom in daje videz vzdrževanosti tudi po daljši dobi vgraditve. Ob nizkih vzdrževalnih stroških in ne previsoki nabavni ceni obstaja velika možnost uporabe te ograje.

Marko Žontar

Nova aluminijska ograja že omogoča varno pot k novemu mariborskemu mostu

Prvi maj v ožinah Sueškega prekopa

Najbrž nihče od gostov, ki so lani ali pa bodo letos preživel svoj dopust v Biogradu na moru, ne ve, da je požrtvovalni in prijazen »vodja šanka« Zorko Čudina preživel na morju 20 let. Po dolgem in počez je preplul oceane ter na tankerju »Miloš Matijević« večkrat preplul tudi Sueški prekop.

Ko sva se pred 1. majem pogovarjala o teh potovanjih, je beseda nanesla tudi na praznovanje prvega maja na morju. Takole je pripovedoval:

»Prvega maja leta 1974 je tanker plul skozi Sueški prekop. Bližali smo

se velikemu Grenkemu jezeru, ki je od Port Saída oddaljeno okoli 100km. Na ladji je bilo vse praznično, saj smo izobesili zastave in okrasili tanker. Na skromni, vendar za nas veličastni proslavi, smo praznovali 1. maj. Zapeli smo nekaj domačih pesmi in se v duhu pridružiti proslavam delavcev v domovini in v širnem svetu. Prazniku primerno je bilo tudi svečano kosilo.

Dolgo nismo stali, morali smo naprej. Plovba skozi Sueški prekop je zelo enolična, povrh tega pa jo v dolžini 160km od Port Saída do Port Taufika-Sueza večkrat ogrožajo ve-

Zorko Čudina na tankerju

liki peščenih viharji. Zato morajo ladje po tej poti voziti skrajno počasi in previdno, saj napredujejo komaj 14km na uro. Kanal je globok 12 metrov in je v začetku 45 metrov širok, vmes pa je nekaj slanih jezer, kjer pesek ne zasipava njegove struge. Sueški prekop ima velik gospodarski in politični pomeni, zato ni čudno, če se na tem področju križajo interesi vzhoda in zahoda.

Pot do doma je bila še dolga in čez nekaj dni smo srečni z bogatim tovarom pristali v domači luki. Prvi maj sem že večkrat praznoval na morju in ne vem, zakaj mi je najbolj ostalo v spominu praznovanje prvega maja v Sueškem prekopolu, je dejal tovariš Zorko.

Lojze Cepuš

§ Pravni nasveti

K. P. nas sprašuje, kakšna razlika je med disciplinskima ukrepoma »opomin« in »javni opomin«, mi pa smo se ob tej priliki odločili, da bomo na kratko prikazali tudi druge disciplinske ukrepe, ki jih lahko izreče disciplinska komisija.

Delavcu, ki je bil v disciplinskem postopku spoznan za odgovornega zaradi določene kršitve delovne obveznosti, lahko disciplinska komisija izreče enega od v zakonu določenih disciplinskih ukrepov. Našteli smo jih tudi v naših pravilnikih o delovnih razmerjih.

Poudariti moramo, da ni namen disciplinskega postopka izreči delavcu določen ukrep, pač pa predvsem ugotoviti, ali je delavec odgovoren očitane kršitve delovne obveznosti ali ne. V določenih primerih se bo lahko zgodilo, da bo disciplinska komisija sicer ugotovila delavčevo odgovornost, vendar mu ne bo izrečeno nobenega ukrepa, ker bo menila, da sta že sam disciplinski postopek in da sama ugotovitev o odgovornosti tako vplivala na delavca, da ne bo več povnavljal kršitev delovnih obveznosti. V praksi so taki primeri redki. Praviloma se bo disciplinski postopek končal z izrekom določenega disciplinskega ukrepa.

V disciplinskem postopku je mogoče delavcu izreči naslednje ukrepe:

- opomin
- javni opomin
- razporeditev delavca na drugo delo oziroma k drugi nalogi za določen čas
- denarna kazen
- prenehanje delovnega razmerja (iz 195. člena ZZD).

Preden bomo obravnavali posamezne ukrepe, bomo nanašali še nekatere splošne značilnosti:

1. Delavcu ni mogoče izreči disciplinskega ukrepa, ki ga ne določa zakon.

2. Pri izreku ukrepa je treba upoštevati različne subjektivne in objektivne, kakor tudi olajševalne in obtežilne okoliščine.

3. Zoper istega delavca je možno tudi večkrat izreči enak ukrep.

4. V enem disciplinskem postopku je mogoče zoper istega delavca izreči samo enega od naštetih disciplinskih ukrepov, pa čeprav je v disciplinskem postopku zaradi več kršitev delovnih obveznosti.

O posameznih ukrepih lahko rečemo naslednje:

I. Opomin in javni opomin sta moralna ukrepa. Nimata nobenih neposrednih materialnih posledic za delavca. Razlikujeta se samo po moralni teži: opomin je najblažji disciplinski ukrep, javni opomin pa je za stopnjo ostrejši od opomina.

Med navedenima ukrepoma torej ni drugih razlik. Tako tudi ni utemeljeno razlikovanje v tem, da bi bilo mogoče ukrep »javni opomin« javno objaviti, ukrepa »opomin« pa ne, saj vemo, da je ves disciplinski postopek javen.

II. Razporeditev delavca na drugo delovno mesto oziroma k drugi nalogi ni samo moralnega značaja, kakor je prejšnja, pač pa ima lahko tudi materialne posledice v delavčevem okolju, saj je delavec na podlagi takega ukrepa lahko razporejen tudi na dela oziroma naloge, pri katerih bo dobival manjši osebni dohodek kot za prejšnje delo.

Ukrep lahko traja le določen čas, največ eno leto, in prav zato mora disciplinska komisija določiti, koliko časa traja ta razporeditev, ter na katera dela oz. naloge bo delavec razporejen.

Ukrep se lahko izreče za lažje in tudi za hujše kršitve delovnih obveznosti.

Na podlagi tega ukrepa je mogoče delavca razporediti na katerokoli delo oz. naloge.

III. Denarna kazen je nov ukrep, ki ga določa Zakon o združenem delu. Izrekanje denarnih kazni je zelo omejeno, saj jo je mogoče izreči samo za tiste kršitve delovnih obveznosti, ki jih kot hujše opredeljuje že Zakon o delovnih razmerjih. Zgornja meja denarne kazni je do 10% enomeseč-

nega delavčevega osebnega dohodka. Zakon o združenem delu oz. o delovnih razmerjih tudi določa, katere kršitve zahtevajo denarno kazen.

Izvršitev denarne kazni se lahko odloži za čas, ki ga določi samoupravni splošni akt v skladu z zakonom, to je največ za eno leto. To je tako imenovana »pogojna denarna kazen«. Če delavec v času, za katerega je bila odložena izvršitev ukrepa, znova hujše ne prekrši delovne obveznosti, se upošteva, kot da mu denarna kazen ni bila izrečena; delavec je torej ne plača.

Če pa delavec v pogojni dobi (na primer v enem letu) ponovno hujše krši delovno obveznost, se mu pogojno odložena izvršitev denarne kazni preklicuje. Za tako novo kršitev disciplinska komisija delavcu ne bo izrekla novega ukrepa, pač pa bo, če bo ugotovila, da je delavec odgovoren tudi za novo kršitev delovne obveznosti, preklicala pogoj o že izrečeni denarni kazni (za prvo kršitev). To pomeni, da bo moral prvotno izrečeno denarno kazen (toda pogojno odloženo) tudi plačati.

Sredstva, zbrana iz denarnih kazni, se uporabljajo za namene, določene v samoupravnem splošnem aktu in se ne smejo uporabljati za povečanje osebnih dohodkov.

Pravnomočna odločba disciplinske komisije o izrečeni denarni kazni je izvršilni naslov.

Denarna kazen ima kot disciplinski ukrep predvsem moralne posledice, saj je delavec storil tako kršitev delovne obveznosti, ki so jo delavci opredelili kot hudo. Ima pa tudi materialne posledice zaradi ustreznega zmanjšanja delavčevega osebnega dohodka.

VI. Prenehanje delovnega razmerja.

Disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja je najtežji disciplinski ukrep z daljnosežnimi posledicami. Ne samo to; prizadeti delavec z izrekom tega ukrepa izgubi ustavni status delavca v združenem delu v določenem DO.

Delavec, kateremu je izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja v disciplinskem postopku, nima položaja »začasno brezposelne osebe« na podlagi Zakona o zapo-

slovanju in o zavarovanju v primeru brezposelnosti, ker je brez dela po svoji krivdi. Zafo tudi ne more uveljavljati pravice do denarnega nadomestila med začasno brezposelnostjo.

Ob izreku ukrepa prenehanja delovnega razmerja je treba upoštevati naslednje:

1. Ukrep prenehanja delovnega razmerja je mogoče izreči samo za hujšo kršitev delovne obveznosti, ki je kot takšna opredeljena v samoupravnem splošnem aktu — Pravilniku o delovnih razmerjih.

2. Zakon o združenem delu in Zakon o delovnih razmerjih navajata s primeri kršitve delovnih obveznosti, za katere se sme izreči ukrep prenehanja delovnega razmerja, tako da delavci v posameznih organizacijah združenega dela tista nedopustna dejanja, ki se kar najbolj pogosto ponavljajo, čim bolj enotno opredelijo kot hujše kršitve delovnih obveznosti.

3. Ukrepa prenehanja delovnega razmerja ni mogoče izreči za vsako hujšo kršitev delovne obveznosti, pač pa mora biti kršitev tako huda:

— da povzroča motnje v razmerjih pri opravljanju del oziroma nalog

— da onemogoča ali otežuje delo drugih delavcev

— da kako drugače moti delovni proces (kar vse izhaja iz 1. odstavka 197. člena ZZD).

Vse to seveda pomeni zoževanje možnosti izreka ukrepa prenehanja delovnega razmerja samo na najhujše primere kršitev delovnih obveznosti. Taka ravnanja pa so predvsem tista, ki jih oba zakona naštevata kot primere hujših kršitev delovnih obveznosti.

4. Kakor denarna kazen je mogoče tudi ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno odložiti za čas, določenega v samoupravnem splošnem aktu, ki pa ne sme biti daljši od enega leta. Če delavec v času, za katerega je bila odložena izvršitev ukrepa, ne prekrši znova hujše delovnih obveznosti, se upošteva, kot da ukrep sploh ni bil izrečen. Če pa delavec v tem času stori hujšo kršitev delovne obveznosti, se izrečeni pogoj odložitve izvršitve ukrepa preklicuje.

Mira Bartol

Constructa 82 — Hannover

Največja letošnja evropska razstava gradbeništva Constructa '82 (med 2. in 10. februarja 1982) je za nami. Zopet je dokazala, da je ena najbolj atraktivnih svetovnih gradbenih razstav nasploh.

Udeležile so se je vse zahodne industrijsko razvite države, pa tudi vzhodnoevropske socialistične države in nekatere druge države iz Afrike, Azije in Amerike. Jugoslavije na sejmu med razstavljalci ni bilo.

Več tisoč razstavljalcev iz 24 držav in izredno veliko obiskovalcev (70.000 že prvi dan), med njimi največ strokovnjakov, je prišlo v Hannover s skupno mislijo: kako čim ceneje in čim boljše graditi, vendar graditi za človeka; kako si urediti naša mesta, hiše stanovanja; kako čim popolneje obdelati velike in majhne detaje, da nam bo bivanje in življenje čim prijetnejše.

Gradbeništvo je pokazalo svojo polno pripravljenost, da gradi visoko kvalitetno, a tudi ekonomično. Mnogi razstavljalci ali celo posamezne veje industrije materialov za gradbeništvo so izkoristili svoj nastop na Constructi za prikaz, kakšne poti se odpirajo v prihodnosti in za predstavitev svojih razvojnih naporov, usmeritev oz. slutelj bodočih oblik.

Če se človek le sprejema od razstavljalca do razstavljalca, prav zlahka podleže zunanemu blišču. Vendar se za vsem tem skriva tudi huda recesija v Nemčiji ter skrb, če bo od vedno manjšega gradbenega hlebca še kaj ostalo in če bo mogoče prodati proizvode na tržišču, kjer se vedno manj gradi. Vsi vedo, da se morajo zaradi hujše krize še bolj potruditi. Pritiskajo navznoter in razvijajo cenejše, kvalitetnejše in produktivnejše tehnologije in materialne, hkrati pa s tehničnim in finančnim svetovanjem gradijo pristnejši odnos do kupca. Pritiskajo pa tudi navzven, na oblasti, za dodatne pozitivne injekcije gradbeništvu, za ugodnejše gradbene kredite, cenejše gradbene parcele, sofinanciranje države pri pomembnejših projektih in davčno politiko, ki bi vzpodbujala gradnjo.

No, pa se raje vrnimo na tehnično področje.

Petnajst ogromnih hal hanoverskega razstavišča s 114.000 kvadratnimi metri neto površine so tematsko razdelili na naslednja področja:

- groba gradbena dela
- dovrševalna gradbena dela
- inštalacijska dela
- prefabrikacija in sistemska gradnja
- proizvodi za zaščito stavb, gradbena kemija, gradbena fizika
- zunanje razstave in specialna oprema
- komunalne gradnje
- svetovanje, planiranje, financiranje, konstrukcijski biro, informatika

Največ površin so zasedli razstavljalci materialov za finalizacijo objektov. Navdušile so izredno lepe kera-

mične ploščice, izdelki iz naravnega kamna, številna okna, vrata, karnise, žaluzije, oprema in materiali za saune, bazene, sanitarne kabine in kopalnice. Izredno veliko je bilo raznih izdelkov iz mavca — mavčno kartonskih plošč, gradbenih plošč za zidavo, mavčnih estrihov, predelnih sten in ometov. Močan poudarek je bil na toplotno — izolacijskih in hidroizolacijskih materialih. Proizvajalci so priporočali pravilne sisteme izolacij, predlagali rešitve kritičnih deteljev ter sanacije slabo izvedenih obstoječih stavb. Močno so reklamirali talno ogrevanje, ogrevanje samih sten, tako notranjih kot fasadnih, ter zbiranje energije iz okolja ali od sonca z zbiralnimi elementi na strehi, fasadi ali celo v ograji okoli stavbe.

Izredno pisana je bila ponudba fasadnih oblog, od aluminijastih, steklenih, azbestocementnih in poliestrskih do fasad iz betona, kamna in lahkega betona. Reklamirali so fasadno opeko najrazličnejših formatov in oblik, ki jo lahko izidamo brez rezanja, pa tudi najrazličnejše dekorativne okraske na fasadi. Zelo veliko je bilo ozračenih fasad oz. sistemov. Površinsko so bile fasade najrazličnejše obdelave in barv.

Videli smo veliko različnih sistemov za pritrditev fasad, predelne stene z jekleno mavčnimi paneli in paneli z lupino iz iverk, manjše elemente iz polimernega betona — lovilce maščob, drenažne kanale in cvetlična korita, ter izdelke iz raznih plastičnih mas, od kanalizacijskih elementov do svetlobnih kupol.

Med najraznovrstnejšimi tlaki so bile posebna zanimivost gumibetonske plošče z mehko zgornjo površino, za operativno pa so bile zanimive jeklene profilirane plošče širine 1 metra in zvezane s šarnirji, uporabne začasne vozne pasove pri prehodu težkih vozil preko neutrujenega terena.

S široko ponudbo se je izkazala industrija za predelevo lesa, ki je razstavljala celo paleto izdelkov: od parketa do montažnih hiš in lepljenih strešnih nosilcev za hale razpona do 150 metrov.

Veliko najrazličnejših montažnih hal z razponom do 100 metrov pa je ponujala tudi kovinska industrija iz vzhodne in zahodne Evrope.

Za stanovanjsko gradnjo objektov do štirih etaž so reklamirali predvsem opeko, pa tudi porozno opeko, ekspanzirano glino (kot naš glinopor) ter penobeton in porobeton.

Zazidave iz zidakov in blokov so zelo uporabni pocinkani jekleni armaturni elementi. Armirani elementi so iz dveh vzdolžnih rebrih palic Ø 5 mm in iz diagonalnih povezav. Izdelujejo jih za razne debeline zidov ter vstavljajo v fugo med zidaki po višini vsaj na vsakih 25 cm. S tem se večkratno poveča upogibna odpornost zidu, zmanjšajo pa se tudi napetosti zaradi toplotnega delovanja objekta. Armirni elementi so zelo koristni tudi pri gradnji na potresnih področjih. Zanimivi so kovinski žični kotniki zidanih zidov, ki jih vgrajujejo v omet ter mreže za nošenje ometa.

V Nemčiji se je že zelo uveljavila gotova malta za zidanje, ki je uporabna do 36 ur. Po gradbiščih jo razvažajo z običajnimi betonskimi avtomešalci, najmanjša količina za naročanje pa je 200 l. Avtomešalec strese pripeljano malto v plastične 200, 500 ali 1000 litrske posode, ki jih potem z žerjavom in na kolesih pripeljejo na mesto uporabe.

Izredno veliko je bilo razstavljalcev raznih betonskih polizdelkov, od najmanjših betonskih tlakovcev, korit, ograjnih elementov, univerzalnih večnamenskih elementov, dimniških tuljav in kap do velikih zidanih elementov etažne višine, masivnih in votlih plošč, omnia plošč, gotovih garaž itd.

Ponujali so najrazličnejše površinske obdelave elementov, vse do pranege in peskanega betona.

Priporočali so najraznovrstnejše distančnike za armaturo in za betonske terasne plošče ter razne sidrne profile za povezavo različnih betonskih elementov, ki jih ne betoniramo hkrati. Za povezavo dveh sten npr. ponujajo praktične C profile, ki jih pritrdijo vertikalno ob opaž stene na mestu bodočega preključka druge stene, v nastali žleb ob opažu pa vkrivijo povezovalna sidra. Po razopaženju stene dvignejo sidra v horizontalen položaj in jih povežejo z armaturo drugega zidu.

Za posebne primere je zanimiva možnost uporabe jeklenih pocinkanih trapezno oblikovanih plošč širine 50 cm in višine 9 cm, ki se na vzdolžnem robu nadaljujejo z valovitim preklpom. Oblika jeklenih plošč in debelina od 0,9 do 1,8 mm omogočata, da jih lahko uporabimo kot izgubljeni opaž betonske plošče, ki hkrati nadomešča spodnjo armaturo plošče. Polaganje

Vstavljanje jeklenih armaturnih elementov v fugo zidu

plošč je hitro in enostavno saj jo brez predhodnega popiranja, ker je položena plošča stojišče za polaganje naslednje plošče. Polaganje opažne plošče in spodnje armature za beton je združeno v eno fazo. Po potrebi nato dodajamo klasično armaturo. Plošče, zložene druga na drugo, ne rabijo dosti prostora na deponiji pa tudi obešanje stropa na tako ploščo je enostavno. Pri vse dražjem delu prihranki časa pri skladiščenju, opaženju, armiranju in finalizaciji stropa lahko odtehtajo večje stroške za nabavo omenjenih plošč.

Druga pot nadomeščanja klasične armature predstavlja jekleni vlaknati beton. Jeklena vlakna dodamo v mešalec ob zamešanju betona, naprej pa delamo kot z običajnim betonom, le da je malo manj obdelovalen. Proizvajalci jeklenih vlaken ga priporočajo za sanacijska dela z brizganim betonom, za obrabni sloj mostovnih konstrukcij, za izdelavo betonskih cevi, zidnih in fasadnih polizdelkov, za stabilizacijski beton brežin za prostorske polizdelke (garaže) in parkirne površine za letala ter kamione, za beton, odporen na ogenj in za dodatne obloge jeklenih konstrukcij. Jeklena vlakna pa lahko uporabimo tudi kot dodatek h klasični armaturi za betonska zaklonišča, trezorje, cisterne, talne plošče in temelje strojev v industrijskih objektih. Prednosti vlaknatega betona so: odpade polaganje armature, dela napredujejo hitreje, element ima večjo natezno in upogibno trdnost, s tem pa tudi odpornost proti nastanku razpok. Seveda ima vlaknati beton poleg višje cene še nekaj slabih lastnosti: nastopa problem sidranja, enakomerne razporeditve vlaken ter rjavenja. Zato proizvajalci ponujajo veliko vrst jeklenih vlaken, dolžine od 25 do 60 mm in debeline od 0,35 do 0,80 mm. Vlakna so lahko ravna ali z valovito ukrivljenimi konci za boljšo prijemnost, lahko jih kupimo rinfuzo ali zlepljena kot sponke običajnega pisarniškega spenjača, lahko so iz običajnega mehkega jekla dodatno pocinkana ali pa celo izdelana iz nerjavečega jekla.

Proizvajalci montažnih betonskih gradbenih elementov so se v okviru nemškega združenja za montažno gradnjo dogovorili za tipiziranje oblik in dimenzij elementov za skeletno gradnjo, pa tudi za tipiziranje vozlišč. Tako izbrane izvedbe izpolnjujejo statično konstruktivne in gradbeno fizikalne zahteve. Seveda zaradi posebnih statičnih zahtev po potrebi dodajajo še razna vezna sredstva, ležiščne vložke itd. Poudarjajo, da so pri določitvi presekov standardnih elementov še posebej pazili na odpornost proti požaru.

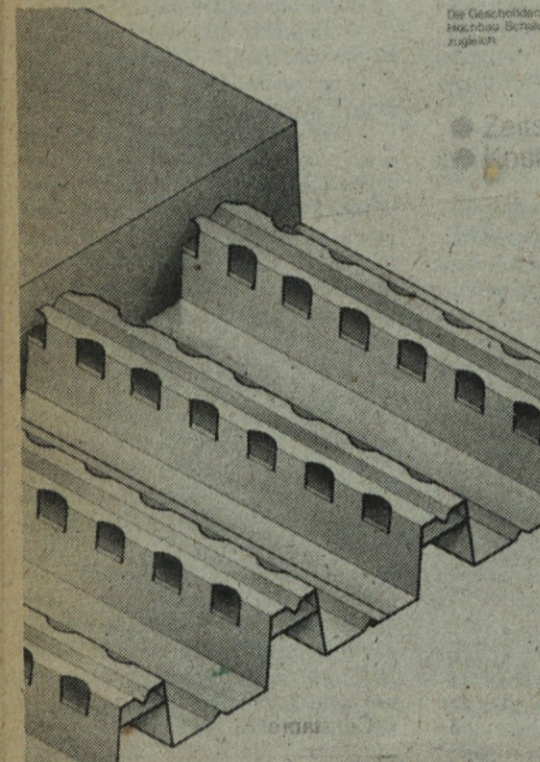
Tudi sicer je bila pozornost do požarne varnosti prisotna pri mnogih razstavljalcih. Požarna varnost so zajeli kompleksno od projektiranja in izbora materialov do izvedbe, finalizacije in instalacij, zlasti ventilacije.

Prav tako je bilo poudarjeno zanimanje za gradnjo zaklonišč. Pod geslom »varnost je življenjsko važna« so mnogi ponujali načrte in materiale za gradnjo zaklonišč ter razgrinjali možnosti finančne pomoči.

Na mnogih mestih so razstavljalci pritegovali pozornost obiskovalcev z demonstracijami, z aktivnim vključevanjem s filmskimi, svetlobnimi in zvočnimi efekti.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Das Geschichtsbild
des Nordsee-Bereichs
zugleich

Šahisti v Mariboru so zelo aktivni

Po zmagi v II. občinski šahovski sindikalni ligi Maribora smo se šahisti Gradisa iz Maribora uvrstili v prvo ligo, saj smo zmagali s prednostjo 5 točk pred Petrolom.

Začetek tekmovanja v prvi sindikalni ligi je bil sorazmerno slab in to predvsem zaradi tega, ker v prvih štirih kolih nismo nastopili v najmočnejši postavi, dvakrat pa smo celo igrali samo s štirimi igralci. Do sedaj smo dosegli naslednje rezultate:

Gradis : TSN 2,5:3,5, Gradis : Zdravstveni dom 2:4, Gradis : Certus 2,5:3,5, Gradis : PTT 4:2, Gradis : Večer 4:2, Gradis : Zlatorog 4:2, Gradis : EM Hidromontaža 3:3, Gradis : MTT 4:2.

Po odigranih osmih kolih smo uvrščeni nekje okrog sedmega mesta.

Naš šahovski klub je sodeloval tudi v tekmovanju za pokal MARŠALA TITA na področju mariborske regije. Pri sodelovanju 58 ekip so se naši šahisti uvrstili v polfinale, kjer so izgubili z drugim moštvom

zveznega ligaša Mariborom z rezultatom 1,5:2,5. Uvrstitev v polfinale je za naš klub velik uspeh.

Velik uspeh so dosegli naši šahisti tudi v kvalifikacijah za uvrstitev v drugo slovensko šahovsko ligo. Po prvi polovici tekmovanja vohtijo s prednostjo 4,5 točk. Glede na potek tekmovanja smo prepričani, da se bodo uvrstili v drugo slovensko ligo. Do sedaj so igrali z naslednjimi moštvii:

Gradis : SK Pekre 5:1, Gradis : ŠK Pobrežje 2,5:3,5, Gradis : ŠK Poljskava 5:1, Gradis : ŠK Poljčane 3,5:2,5, Gradis : ŠK Tezno 5:1.

V mesecu marcu smo se udeležili tekmovanja ob praznovanju TAM in med devetimi ekipami osvojili drugo mesto.

V mesecu aprilu smo se udeležili še dveh tekmovanj ob praznovanju obletnice podjetij Zarja in EM Hidromontaža. Na tekmovanju trgovskega podjetja Zarja smo osvojili prvo mesto pred oskrbnim centrom TIMA, na tekmovanju EM Hidromontaža pa smo imeli manj uspeha, saj smo osvojili četrto mesto.

Franc Senjur

Mladinci iz Solkana sodelovali na nogometnem turnirju

Mladinci Nizkih gradenj z gradbišča HE Solkan so dne 12. 4. 1982 sodelovali na nogometnem turnirju Primorske, ki ga je organiziralo GP Primorje iz Ajdovščine. Prijavo za sodelovanje je omogočila OO sindikata Nizkih gradenj, ki je sodelovanje denarno podprla.

Mladinci tukajšnjega gradbišča, med njimi tudi učenci Centra za izobraževanje, so se zelo aktivno vključili v priprave na turnir. Med najboljšimi so izbrali nogometno ekipo, ki je 1. 4. 1982 odigrala nogometno

tekmo v Kanalu ob Soči z moštvom mladih delavcev iz podjetja Salonit Anhovo.

Na turnirju sodeluje preko 40 ekip mladih delavcev iz raznih podjetij Primorske in Istre. Večina tekem bo odigranih v Novi Gorici, nekaj pa v okoliških mestih.

Upamo, da se bodo naši mladinci in učenci še večkrat udeležili podobnih srečanj, saj je to najboljši način, da se mladi med seboj bolje spoznajo in tudi bolje sodelujejo.

Jani Klančar

Iz vojske nam pišejo

Iz Kičeva v Makedoniji se nam je oglasil delavec Ivan Novak. Vsem delavcem Gradisa, posebej pa svojim sodelavcem v tozdu GE Ljubljana, gradbišče Kulturnega doma Ivan Cankar, pošilja pozdrave. Sodelavci mu lahko pišejo na naslov:

Ivan Novak
V. P. 5380/36-4
97250 Kičevo

Vojak Ivica Škoda pozdravlja vse tovariše iz tozda GE Maribor, posebej pa kuharice, vzgojitelje v samskem domu in sodelavce z gradbišča Gradbeni finalist ter delovodjo Janeza Horvata. Za vse, ki mu želijo pisati, pošilja tudi naslov:

Ivica Škoda
V. P. 1709/12
35210 Svilažnec

XXVIII. letne športne igre Gradisa zopet v Ljubljani

Letošnje leto je Komisija za šport in rekreacijo, ki deluje pri Konferenci OOZS GIP GRADIS Ljubljana, zaupala organizacijo in izvedbo XXVIII. letnih športnih iger OOZS TOZD OGP Ljubljana in OOZS TOZD Železokrivnica. Igre bodo 12. junija s pričetkom ob 8.00 uri v Športnem parku Kodeljevo v Ljubljani. Tehnično izvedbo tekmovanja smo zaupali ŠD Slovan na Kodeljevem.

Športna tekmovanja se bodo odvijala v sedmih športnih panogah, kar določa naš Poslovnik o športno rekreativni dejavnosti v GIP Gradisu. Glede same izvedbe tekmovanj lahko povemo, da je organizacijski odbor v polnem teku priprav, da smo poslali na vse TOZD razpise tekmovanj s prijavnici in da smo za rok prijav določili datum 15. 5. 1982. Ob tej priliki prosimo vse TOZD GIP Gradisa, da nam čim prej pošljejo svoje prijave, da bomo lahko nemoteno nadaljevali s pripravami za tekmovanje.

Istočasno pozivamo vse člane kolektiva, športnike in druge na ponovno srečanje 12. junija v Ljubljano.

Alojz Polajnar

Humor

PLANINSKA

Francelj pazi, da ne padeš v prepad, opozori žena moža.

Ne pozabi, da neseš v nahrbtniku malico zame in za otroka!

V GOSTILNI

»Natakar, te zemlje so trde kot kamen!«

»Ne nergajte! Leta 1945 bi jih bili pa še kako veseli!«

»No ja, takrat so pač bile še sveže.«

PRI ZOBOZDRAVNIKU

— Kaj, za zob, ki ste mi ga izpilili v desetih sekundah, hočete dvesto dinarjev?

— Če želite, vam naslednjega lahko pulim dve uri...

NAJBOLJŠA LETA

— Kdaj je mož v najlepših letih?

— Takrat, ko mu žena reče, naj potegne trebuh noter, on pa je to že storil!

F. Š.

Nagradna križanka v današnji številki

Med tistimi, ki boste poslali pravilno izpolnjeno križanko do 30. maja 1982, bomo izžrebali tri nagrajence, ki bodo prejeli naslednje nagrade:

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134a za Gradisov vestnik.

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke: VODORAVNO:

Lomonosov, amorevole, Kelemina, Maribor, JB, Kajser, avša, lokator, Aron, oer, Isaković, E, Radko, parafinke, mami, N, Oka, NK, Prevalje, Gana, sok, edinost, I, trik, iks, anastigmat, Vinodol, Ra, HI, Belov, bajtarji, r, Alaska, Piaf, RK AAT, antipasta, barvnik, tona, ERS, A, Tot, Amerikanec, dia, klor, štrana, oznaka, rele, aker, Sajgon, Asir, sari

Kljub napaki v križanki je prišlo veliko pravih rešitev. Izžrebani so bili naslednji naši delavci:

1. nagrada 300 din: Jože Bogataj, LIO Škofja Loka
 2. nagrada 200 din: Milan Petrovič, Iztokova 22, Maribor
 3. nagrada 100 din: Božo Debevec, Rozmanova 6, Ljubljana
- Čestitamo!

GRADISOV VESTNIK izdaja organizacija združenega dela gradbeno industrijskega podjetja GIP Gradis Ljubljana. Izhaja mesečno v 10.000 izvodih. Ureja ga uredniški odbor v sestavi: Mitlenko Nikić, Ludvik Šnajder, Franjo Štromajer, Rudolf Ludvik, Zorana Klun, Mirko Zemljič. Glavni in odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tehnični urednik Matija Krnc. Tiska tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naslov uredništva: GIP Gradis Ljubljana Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana.

